

Vatandin yaxshi yor bo'lmas!

VATANDOSH

Нархи: \$0.25

www.vatandosh.com The First Uzbek Newspaper in the U.S. | АҚШдаги биринчи ўзбекча газета | 2012 йил 25 декабрь, № 10 (21)

Америка ва Канададаги ўзбекистонликлар жамиятлари вакиллари йиғилиши

2-бет

Жерар Депардьё: "Ўзбекистонда "минг бир кеча" эртагини кўргандек бўлдим"

12-бет

Рус тилини билмайдиганлар учун Россия ёпилдими?

11-бет

Болалар саҳифаси

15-бет

UZBEKISTAN airways

**Нью-Йорк - Ташкент - Нью-Йорк
ПРЯМОЙ! УДОБНЫЙ! РОДНОЙ!**

по низким ценам осенне-зимнего сезона

Только на нашем рейсе для Вас:
Два места багажа по 32 кг. на каждого пассажира
старше двух лет **БЕСПЛАТНО !!!**

400 Kelby street 16th floor
Fort Lee, NJ 07024
TEL: 1 - 201 - 944 - 4474
FAX: 1 - 201 - 944 - 4407
EMAIL: uzbekair@aol.com

Газетага сайтимиз орқали обуна давом этмоқда: www.vatandosh.com/obuna

Америка ва Канададаги ўзбекистонликлар жамиятлари вакиллари йиғилиши

Ўзбекистоннинг АҚШдаги элчихонасида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма йиллиги муносабати билан тадбир бўлиб ўтди. Унда АҚШ ва Канададаги ўзбекистонлик жамиятларининг кенг доиралари иштирок этди.

Чунончи, тадбирда Чикагодаги ўзбеклар жамияти, Канададаги ўзбеклар жамияти, Туркистон - Америка ассоциацияси, Бухоро яхудийлари конгресси раҳбарлари, шунингдек, "Bukharian Times", "Ватандош" газеталари, "Мурувват" маркази, "Ватан" жамияти, "Мутувват" алоҳида жамиятлари вакиллари иштирок этишди.

Ўзбекистоннинг АҚШдаги фавкулдда ва мухтор элчиси меҳмонларни Ўзбекистон Конституциясининг 20 йиллиги билан кутлаб, ўзбек жамиятларининг бундай учрашувлари муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этди.

- Хурматли, ватандошлар! Биз, элчихона ходимлари, оиламиз, мана, шу ерга келганимиздан кейин биринчи марта, ўзбекистонликлар, яъни АҚШ ва Канададаги ўзбекистонликлар жамиятлари раҳбарлари билан бирга йиғилишиб, маслаҳатлашиш бахтига мушар-

раф бўлиб турибмиз, - деди Ўзбекистоннинг АҚШдаги Фавкулдда ва Мухтор элчиси Илҳом Нейматов. - Биз, албатта, элчихона, раҳбарларимиз номидан ҳаммангиз катта ташаккур айтамыз.

Туркистон - Америка жамияти раиси Абдулла Хўжа эса тадбир ташкилотчиларига ташаккур билдириб, йиғилишга келган ўзбекистонликлар жамиятларини ватан равнақи, миллий масалаларда бирлашиш, барча саъй-ҳаракатларни жипслаштиришга чакирди.

Бухоро яхудийлари конгресси раҳбари Борис Кандон эса тадбир учун элчихона мутасаддиларига ўз ташаккурини билдириб, бу учрашув Ўзбекистон учун кўп юбилейлар, турли сиёсий-ижтимоий воқеликларга билан ҳамроҳанг ўтаётганлигини айтиб ўтди.

Чикаго ўзбеклари жамияти раҳбари Сирожиддин Насафий эса бундай учрашув содир бўлишини кутмаганини, бундай тадбирлар Америкада истиқомат қилаётган ўзбекистонликлар учун жуда муҳимлигини таъкидлаб ўтди.

Канада ўзбеклари уюшмаси раҳбари Фахриддин Худойқуловнинг айтиши-

ча, уларнинг ташкилоти анча ёш бўлиб, энди-энди қулоч ёзиб келмоқда. Бугунги кунда Канада 4000-4500 атрофида ўзбекистонликлар бўлса, уларнинг 1500 нафарга яқин уюшма аъзоси ҳисобланади. Аммо уларнинг ҳаммаси ҳам фаол бўлмаса-да, аъзолар орасида фаол зиёлилар борлигини эътироф этиш жоиз.

"Мурувват" маркази раҳбари Тамара Назарова ҳам тадбирда сўз олиб, мазкур учрашув Америкада истиқомат қилаётган ўзбекистонликлар учун айна муддао эканлигини айтиб ўтди.

Унинг фикрича, сўнгги йилларда Ўзбекистон ва АҚШ ўртасида ҳамкорлик алоқалари изчил ривожланиб бормоқда. Охирги йилларда амалга оширилган расмий ташрифлар, турли дав-

рлардаги мулоқотлар бу фикрларга асос бўла олади.

Айниқса, тадбир иштирокчиси "Bukharian Times"

газетаси муҳаррири Рафал Никталов бу учрашув қайсидир маънода унга Ўзбекистонни эслатганини айтиб ўтади. "Биласизми, учрашувда серкуёш ўлканинг тафти сезилиб турди, одамлар юзида истара, меҳрибонлик, тантлиқ, бағрикенглик узоқ Ватандан хабар бериб турарди", деди у, жумладан.

Умуман, учрашув қатнашчилари йиғилишни ташкил этгани учун элчихонага катта ташаккур билдириб, бундай тадбирларни мунтазам ўтказиб туриш кераклигини, ватандошларимиз ҳаёти, фаолияти билан боғлиқ масалаларда яқиндан ҳамкорлик қилиш зарурлигини ўқтиришди. Бу борада ўзаро фикр алмашилди.

Vol. 10 (21). Tuesday,
December 25, 2012

Publisher:

Farhod Sulton

farhod@vatandosh.com

Deputy Editors:

Murod G'afurov

Mavlon Shukurzoda

shukurzoda@vatandosh.com

Managing Editors:

Jora Bo'takoz

Lutfulla To'ra

Narkhudja Sadikov

Tamara Nazarova

Abdulvohid Sabri

Abdurahim Khamidov

Abdurahmon Mamadjanov

Hikmat Sulton

Web Developers:

Shohruh Kenjaev

Partner organization:

**Uzbek Association of
Commons**

**Editorial and Executive
office:**

2705 Coney Island Ave.

Brooklyn, NY. 11235

Phone: 646.397.0325

Web: www.vatandosh.com

Email: info@vatandosh.com

All materials in this newspaper have been copyrighted and are the exclusive property of Vatandosh, Inc, and cannot be reproduced without the due consent of the publisher.

The views and opinions expressed by our columnists do not necessarily reflect the editors' point of view.

We are not responsible for contents of advertisements and products and establishments advertised in Vatandosh.

"ВАТАНДОШ"ГА ОБУНА БЎЛИНГ:

Газетамизга обуна бўлинг. "Ватандош" ҳар ой хонадонингиз меҳмони бўлсин.

www.vatandosh.com/obuna

Президент Ислам Каримов ўзининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 20 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида кириб келаётган янги — 2013 йилга **"ОБОД ТУРМУШ ЙИЛИ"** деб ном бериш таклифи билан чиқди.

Ўзбекистонда 2013 йил "Обод турмуш йили" деб эълон қилинди

"Биз 2013 йилга шундай ном берар эканмиз, ана шу йўналишда бошлаган ишларимизни изчил давом эттириш, уларни янги, юксак босқичга кўтаришни асосий мақсад деб биламиз", - таъкидлади давлатимиз раҳбари.

Унинг фикрича, шу муносабат билан қабул қилинадиган давлат дастурида қуйидаги устувор йўналишларга алоҳида эътибор қаратиш мақсадга мувофиқ, деб ҳисобланади: "Биринчидан, Ўзбекистонимизда тинчлик-осойишталик ва хавфсизликни, фуқаролар ва миллатлараро аҳиллик ва ҳамжиҳатликни кўз қорачигидек сақлаш ва мустаҳкамлаш бундан буён ҳам энг муҳим, ҳал қилувчи вазифамиз бўлиб қолиши даркор. Албатта, бу масала бўйича масъул бўлган тегишли идоралар бор, куч-қудратимиз ҳам етарли. Лекин қачон юрт тинч ва обод бўлади? Қачонки ҳар қайси уйда, ҳар қайси маҳаллада яшаётган одам тинчлик ва осудаликнинг қадрига етиб, уни мустаҳкамлашни,

уни ҳимоялашни ўзининг бурчи, деб билса, тинчлик учун курашагина бу мақсадга эришиш мумкин"- дейди Ислам Каримов.

Унинг таъкидлашича, иккинчидан, обод ҳаёт деган тушунча азал-азалдан халқимизнинг онгу тафаккурида авваламбор фаровонлик, тўқинчилик, мўлкўлчилик, қут-барақа, бозорларда арзончилик маъносини ўзида мужассам этиб келади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда халқ фаровонлиги тушунчаси Ватан равнақи ва юрт тинчлиги деган, биз учун энг азиз ва муқаддас бўлган қадриятлар билан биргаликда миллий ғоямизнинг асосий мазмун-моҳиятини ташкил этмоқда. Дастурни тайёрлашда аҳоли фаровонлигини, унинг реал даромадларини ошириш, бандлик масаласини ечиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, фермерлик ҳаракатини янада ривожлантириш, давлат томонидан бериладиган аниқ манзилли ижтимоий ёрдам тизимини такомиллаш-

тириш каби вазифалар эътиборимиз марказида бўлиши лозим. Бир сўз билан айтганда, халқимизнинг "Меҳнатдан келса бойлик - турмуш бўлар чиройлик" деган мақоли замирида мужассам бўлган ҳақиқатни ҳаётимиз тарзига айлантириш йўлида янги йилда ҳам катта-катта ишларни амалга оширишимиз зарур.

"Учинчидан, обод турмушнинг яна бир муҳим шarti - бу инсон саломатлигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ эканини барчамиз яхши тушунамиз. Ҳақиқатан ҳам, одамларимиз қачон, қаерда бўлмасин, дуога қўл очар экан, аввало, "Тани соғлиқ, тинчлик-хотиржамлик бўлсин", юртимиз обод бўлсин", деб ният қилиши бежиз эмас, албатта. Шу боис халқимизнинг саломатлигини ҳимоялаш, бунинг учун соғлиқни сақлаш тизимини энг замонавий даволаш воситалари, техника ва технологиялар билан таъминлаш, профилактика, яъни касалликларнинг олдини олиш ишларини янада кучай-

тириш, бу соҳада фидокорона меҳнат қилаётган тиббиёт ходимларининг машаққатли ва масъулиятли меҳнатини моддий ва маънавий рағбатлантириш масалалари биз учун доимий вазифа бўлиб қолади. Тўртинчидан, халқимизнинг ҳаёт сифати ва даражасини юксалтириш, жумладан, янги уй-жойлар, замонавий йўл ва коммуникация тармоқларини барпо этиш, аҳоли пунктларини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, коммунал хизмат соҳасидаги муаммоларни ечиш каби долзарб масалалар бўйича ҳам дастурда аниқ чора-тадбирлар белгиланиши керак. Бешинчидан, биз турмушимизни янада обод қилиш вазифасини олдимизга қўяр эканмиз, бир ҳақиқатни чуқур англаб олишимиз зарур. Яъни, ҳаётимизни обод қилишнинг муҳим шarti - бу аввало маҳаллани обод қилиш демакдир.

Шу борада маҳалла идорасининг, маҳаллада яшайдиган аҳолимизнинг ўзини ўзи бош-

қариш тизимини, керак бўлса, ижтимоий ҳимоялаш тизимини янада такомиллаштириш, маҳалланинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётимиздаги ўрни ва таъсирини янада кучайтириш, унга янги ҳуқуқ ва ваколатлар бериш бўйича ҳам кенг жамоатчилик иштирокида амалий таклифлар ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Олтинчидан, ҳаётимизни янада соғлом ва обод қилиш, аввало аёл зотининг жамиятимиздаги ўрни ва нуфузини, ижтимоий фаоллигини янада ошириш, хотин-қизларнинг турли жабҳа ва йўналишларда қилаётган ишларини муносиб баҳолаш, ҳар қайси хонадонда уй бекаси бўлмиш опа-сингилларимизнинг оғирини енгил қилиш асносида турмушимизни фаровон этиш билан узвий ва чамбарчас боғлиқдир. Ана шу ҳақиқатни амалда қарор топтириш учун бизнинг ҳали қиладиган кўп ишларимиз борлигини унутмаслигимизни истардим",- ўз сўзини якунлади давлатимиз раҳбари.

Ўзбекистонда инглиз тилини ўрганиш биринчи синфдан бошланади

Ўзбекистон Республикаси Президентининг чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш оид қарори эълон қилинди. Унда қайд этилишича, Ўзбекистонда мустақиллик йилларида 51,7 минг нафардан зиёд чет тиллар ўқитувчилари тайёрланди, умумтаълим мактабларининг 5-9 синфлари учун инглиз, немис ва француз тиллари бўйича мультимедиа дарсликлари, бошланғич синфларда инглиз тилини ўрганиш бўйича электрон ресурслар тайёрланди, умумтаълим мактабларида, касб-хунар коллежлари ва академик лицейларда 5 мингдан кўпроқ лингафон кабинетлари жиҳозланди.

Шу билан бирга, чет тилларни ўрганишни ташкил қилишнинг амалдаги тизимини таҳлил этиш шуни кўрсатмоқдаки, таълим стандартлари, ўқув дастурлари ва дарсликлар замон талабларига, хусусан, илғор ахборот ва медиа-технологиялардан фойдаланиш борасидаги талабга тўлиқ жавоб бермаяпти. Таълим асосан анъанавий услубларда олиб борилмоқда. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш, шунингдек, ўқитувчилар малакасини ошириш ҳамда замонавий ўқув-услубий материаллар билан таъминлаш янада такомиллаштирилишини тақозо этади.

Президентнинг қарори билан 2013/2014 ўқув йилидан бошлаб республиканинг барча ҳудудида чет тилларни, асосан, инглиз тилини ўрганиш умумтаълим мактабларининг биринчи синфларидан ўйин тарзидаги дарслар ва оғзаки нутқ дарслари шаклида, иккинчи синф-

дан бошлаб эса, алифбо, ўқиш ва грамматикани ўзлаштиришдан босқичма-босқич бошланади.

Олий ўқув юрларида айрим махсус фанларни, хусусан, техник ва халқаро мутахассисликлар бўйича ўқитиш чет тилларда олиб борилади.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази таркибида Чет тилларни билиш ва эгаллаш даражасини баҳолаш бошқармаси ташкил қилинади. Марказ ходимларининг сони 12 кишига кўпайтирилади.

Чет тиллар ўқитувчилари ва муаллимларига қонун ҳужжатлари билан белгиланган рағбатлантирилувчи тўловлар ва қўшимчаларни ҳисоблашда, уларнинг лавозим маошлари таркибига киритган ҳолда қишлоқ жойларда жойлашган таълим муассасаларида уларнинг тариф ставкаларига 30 фоиз ва бошқа таълим муассасаларида 15 фоиз ставкалари миқдоридаги ҳар ойдаги қўшимчалар қўшиб берилади.

4 декабрдан эътиборан iTunes Store онлайн-дўкони Ўзбекистонда ишлашни бошлади.

Ўзбекистонлик фойдаланувчилар онлайн-дўкondaги кўшиқларни 1,29 доллардан сотиб олишлари мумкин.

Ўзбекистонда ҳам iTunes Store онлайн-дўкони иш бошлади

Бу Америкадаги нархлар билан бир хил. iTunes'да ўзбекистонлик хонандалардан Юлдуз Усмонова, Озодбек Назарбеков, Насиба Абдуллаева, Алишер Файз кабилар бор; Севара Назархон каби хонандаларнинг кўшиқларини эса Ўзбекистон дўконидан сотиб олиш имкони, ҳозирча, йўқ.

Ўзбекистон билан бир вақтда iTunes Store хононинг яна 55 мамлакатда, жумладан, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркменистон, Тожикистон каби Ўрта Осиё республикаларида, шунингдек, Россия, Туркия, Ҳиндистон ва ЖАР каби мамлакатларда ҳам ишлашни бошлади. Ушбу 56 мамлакатнинг ҳар бирида фойдаланувчилари iTunes'дан мусиқа олишлари мумкин, бироқ онлайн-дўкonda фильм сотиб олиш ёки ижарага олиш ҳуқуқи ҳозирча фақат Россия, Туркия, Ҳиндистон ва Индонезияда бор, холос.

iTunes'нинг Ўзбекистонда ва бошқа мамлакатларда иш бошлаши билан Apple онлайн-дўконининг географияси 119 мамлакатгача катталашди.

iTunes Store - Apple компанияси томонидан ташкил этилган онлайн-дўкон бўлиб, унда компания қурилмалари - iPod, iPhone, iPad, Mac ва Apple персонал компютери учун мўлжалланган рақамли аудио, видео, ўйинлар ва китоблар билан савдо қилинади. Дўкон 2003 йил апрель ойида иш бошлаган.

Россия Ўзбекистон армияси учун 2020 йилга қадар ҳарбий қурол-яроғ етказиб беради. Бу ҳақда Россия Федерацияси ташқи ишлар вазири С.Лавров Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А.Комилов билан ўтказган мулоқотидан сўнг маълум қилган.

Бундай келишувга Россия президенти В.Путиннинг шу йил июнда Тошкентга қилган ташрифи чоғида эришилган.

Ўзбекистон ОДКБга аъзолигидан расман чиқди

С.Лавровнинг сўзига қараганда, ушбу келишув минтақада хавфсизликни таъминлашда айна муддао бўлади. "Бу ОДКБ доирасида амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлар билан уйғун", деди у, жумладан.

У, шунингдек, Ўзбекистоннинг ОДКБга аъзолигини тўхатиши ҳақиқадаги қарорини таассуф билан тилга олди. "Биз, албатта, бундай қарор қабул қилинганидан афсусдамиз. Аммо бу Ўзбекистоннинг суверен танловидир. Тегишли мурожаат ОДКБ давлатлари раҳбарларига юборилган... Шунга қарамасдан, Ўзбекистон бизнинг иттифоқдошимиз бўлиб қолаверади", деди С. Лавров.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, 19 декабрь куни Тошкент расман ОДКБдан чиқди. Бу ҳақда тегишли қарор қабул қилинди.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон Республикаси шу йилнинг июнь ойида Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти фаолиятидаги иштирокини тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Ўзбекистон Ташқи ишлар вазириликнинг ушбу масала бўйича тегишли нотаси шу йилнинг 20 июнь куни Ташкилот Котибиятига юборилган.

Путин олқишлади

Россия Федерацияси президенти В. Путин МДХ Эркин савдо ҳудудига Ўзбекистоннинг аъзо бўлиб киришга хоҳиш билдирганини қўллаб-қувватлашни маълум қилди. У МДХга аъзо бошқа давлатларни ҳам бунга чорлаган.

"Биз Ўзбекистон раҳбариятининг МДХ Эркин савдо ҳудудига қўшилиш бўйича истакларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаймиз... Мен бошқа ҳамкасбларим ҳам худди шундай муносабатда Ўзбекистонни қўллаб-қувватлашларини сўрайман", деди у, жумладан.

Айни чоғда Путин ушбу масалада тегишли ҳужжатларни имзолаган давлатлар имкон қадар тез ратификация қилишни, қолганлари эса қўшилиш бўйича зарур қадамларни ташлашлари кераклигини айтиб ўтди. Унинг фикрича, ҳозирча Тожикистон ва Қирғизистон бу борада фаолроқ ҳаракат қилиши керак бўлади.

МДХда Эркин савдо ҳудудини ташкил этиш ташаббуси Украина ҳукуматига тегишли бўлиб, минтақада ўзаро савдо-сотик масаласида бир қатор энгилликларни кўзда тутди.

Путиннинг фикрича, Эркин иқтисодий ҳудуд Божхона иттифоқи ҳамда Ягона иқтисодий кенглик ғояларини янада кенгроқ рўйбга чиқа-

риш имкониятларини оширади.

МДХ мамлакатларининг Эркин савдо ҳудуди тўғрисидаги шартномаси жорий йил охирига қадар кучга кириши мўлжалланган.

МДХнинг Эркин савдо ҳудуди тўғрисидаги шартномаси 2011 йилнинг 18 октябрида Россия, Арманистон, Белоруссия, Қозоғистон, Қирғизистон, Молдавия, Тожикистон ва Украина томонидан имзоланган.

Жорий йил охирига қадар Ўзбекистон ҳам мазкур шартномага қўшилишни режалаштирган, Туркменистон ва Озарбайжон эса қўшилиш масаласини кўриб чиқиш ниятида.

Ҳозирга қадар шартномани Россия, Белоруссия, Украина, Арманистон ва Молдавия ратификация қилган.

Ўзбекистон Буюк Британия ҳарбий ҳаво кучларига ўз ҳудудидан фойдаланишга рухсат берди

Олий Мажлис Сенатининг навбатдаги ялпи мажлисида маъқулланган қонунга кўра, Буюк Британия ва Шимолий Ирландия қўшма қироллиги ҳарбий ҳаво кучлари Ўзбекистон ҳудудидан транзит мақсадларида фойдаланиши мумкин. Бу ҳақда РИА Новости хабар беради.

Қонун талабларига кўра, Ўзбекистон Буюк Британиянинг Афғонистонда хавфсизликни таъминлаш миссиясида иштирок этаётгани учун, шунингдек, бир қатор халқаро ҳужжатлар талаблари асосида ўз ҳаво кенгликларидан фойдаланишга рухсат берган.

Шу билан бирга, Буюк Британия ҳаво кучлари Ўзбекистон ҳудудига кўнмасдан транзит сифатида фойдаланиши керак.

Ўзбекистон ҳукумати келгуси йилда 3 миллиард долларлик инвестиция жалб қилишни мўлжалламоқда

Ўзбекистон ҳукумати 2013 йилда 3 миллиард доллардан ортиқ инвестиция ўзлаштиришни режалаштирмоқда. Ушбу сармоялар 151 та лойиҳани молиялаштириш учун йўналтирилади.

Ушбу инвестицияларнинг 836,5 миллион доллари ҳукумат кафолати асосида, 2,18 миллиард доллари тўғридан-тўғри инвестиция кўринишида амалга оширилади.

Инвестицияларнинг катта қисми, яъни 2 миллиард доллардан зиёди энергетика соҳасига йўналтирилиши кўзда тутилмоқда.

Ўзбекистон Конституциясининг 20 йиллигига бағиш-лаб Тошкентда ўтказилган тантанали маросимда сўзга чиққан президент Ислон Каримов Афғонистон бўйича мулоқот гуруҳи тузиш кераклиги ҳақида гапирди.

Президент Афғонистон бўйича мулоқот гуруҳи тузишга чақирмоқда

"АЙСЕФ деб аталувчи коалицион қўшинларнинг 2014 йилгача ва ундан кейин қўшни Афғонистон ҳудудидан олиб чиқиб кетилиши билан боғлиқ равишда ушбу мамлакат ва унинг атрофидаги вазиятнинг янада кескинлашиб, терроризм, экстремизм ва наркотрафикнинг кучайиш хавфи борлиги, қисқа қилиб айтганда, мамлакатда аҳвол чегарадан чиқиб кетиши мумкинлиги қўшни давлатларда жиддий хавотир уйғотмасдан қолмайди, албатта. Воқеаларнинг ана шундай йўналишда ри-

вожланиши бугунги қарма-қаршилиқнинг миллатлар ва элатлар ўртасидаги можарога айланиб кетиши, Афғонистонда фуқаролар урушининг янгитдан авж олиши, минтақада турли хавф-хатарлар пайдо бўлиши кўпгина нуфузли экспертлар томонидан истисно этилмаяпти", - деди Ўзбекистон раҳбари.

Ислон Каримов Бирлашган Миллатлар Ташкилоти раҳнамолигида Афғонистонга қўшни мамлакатлар, шунингдек, Америка Қўшма Штатлари, НАТО ва Россия иштиро-

кида мулоқот гуруҳини тузиш кераклигига эътибор қаратди.

"Бу гуруҳ хатти-ҳаракатларининг бош мақсади ўзаро кураш олиб бораётган кучлар ўртасида муро-сага эришиш ва коалицион афғон ҳукуматини шакллантиришдан иборат бўлиши керак. Ана шу ҳукумат таркибида Афғонистондаги асосий миллий-этник ва диний гуруҳлар ўз ўрнини топган бўлар эди. Таъкидлаш керакки, бу ечимнинг бошқа муносиб муқобил варианты йўқ", - дея таъкидлади И. Каримов.

Осиё 2030 йилга бориб

зўрларнинг зўри бўлади

2030 йилга бориб, Осиё АҚШ ва Европага нисбатан кучли иқтисодий салоҳиятга эга бўлади. Бу ҳақда Америка махфий хизмати томонидан тайёрланган маърузада қайд этилади.

Яқин йигирма йилликда Хитой ўз иқтисодий салоҳияти бўйича Американи қувиб ўтади. Маърузада ривожланган мамлакатлар иқтисодий ўсиш суръатлари сусаётгани, ҳаёт даражаси пасайиб, ёш жиҳатдан кексайиш жараёни кечаётганига алоҳида урғу берилди.

"2030 - глобал тенденциялар" деб номланган маъруза Барак Обама президентлигининг иккинчи муддати учун махсус тайёрланган бўлиб, у АҚШ президенти маъмуриятига янги стратегия ишлаб чиқишга мўлжалланган.

Таҳлилчилар фикрича, Европа, Россия, Япония мамлакатларида бундан буёғига иқтисодий ўсиш

суръатлари секин-секин пасайишда давом этади. Аммо маъруза муаллифлари Хитой Америка каби глобал масалаларга аралашадиган давлат сифатида намоён бўлмайди.

Сўнги йигирма йилликнинг асосий муаммолари сифатида таҳлилчилар аҳолининг қариши, ўрта синф вакилларининг кўпайиши, шунингдек, табиий ресурсларнинг емирилишини кўрсатиб ўтишган.

Ўша даврга бориб, дунёдаги жараёнларга ҳарбий техникалар, давлат бошқаруви усуллари, сепаратизм ҳамда янги технологиялар пайдо бўлиши каби омиллар жиддий таъсир кўрсатади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти тақдимига биноан, Олий Мажлис Сенати "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги қарор қабул қилган.

Сенат ўзининг қарори билан "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси

Сенат амнистия эълон қилди

Сенат қароридида жазога ҳукм қилинган аёлларни, жиноят содир этган вақтда 18 ёшга тўлмаган шахсларни, 60 ёшдан ошган эркаларни, чет давлатларнинг фуқароларини жазодан озод қилиш (назарда тутилган чеклашларни ҳисобга олган ҳолда) назарда тутилган.

Шунингдек, Сенат қароридида эҳтиётсизлик орқасида жиноят содир этган шахслар, шунингдек ижтимоий хавфи катта бўлмаган ёки унча оғир бўлмаган жиноят содир этганлиги учун биринчи марта ҳукм қилинган шахслар жазодан озод қилиниши белгиланган.

Унда, шу билан бирга, I ва II гуруҳ ногиронлари, шунингдек ушбу Қарор кучга киргунга қадар бир йилдан ошмаган муддат ичида қонунда белгиланган тартибда жазони ўташга тўсқинлик қиладиган оғир касалликка чалинган деб топилган шахслар (жавобгарликни оғирлаштира-

диган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилиниши кўрсатиб ўтилган. Озодликдан маҳрум қилиш жазосига ҳукм қилиниб, ўталмай қолган жазо муддати икки йил-у олти ойдан кўп бўлмаган, ҳукми ушбу Қарор эълон қилинган кунга қадар қонуний кучга кирган маҳкумлар (жавобгарликни оғирлаштирадиган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилинади.

Тақиқланган ташкилотлар фаолиятидаги иштироки, улар таркибида тинчлик ва хавфсизликка қарши ёки жамоат хавфсизлигига қарши жиноятлар содир этганлиги учун биринчи марта озодликдан маҳрум қилишга ҳукм этилиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган шахслар жазодан озод қилинади.

Олий Мажлиси Сенатининг Қарорини қўлланиш тартибини белгиланган бўлиб, унда амнистия бўйича жазодан озод қилиниши керак бўлган шахсларга доир ишлар ва материалларни суд томонидан кўриб чиқиш тартиб-таомили белгиланган.

Шунингдек, жазодан озод қилинаётган шахсларнинг ижтимоий мослашуви ва ҳимоясига қаратилган комплекс чора-тадбирларни рўёбга чиқариш, улар тўлиқ ҳисобга олиниши ва ишга жойлаштирилишини таъминлашга, ёлғиз, ёрдамга муҳтож шахсларни ногиронлар ва қариялар уйларига жойлаштиришга, вояга етмаганларни ота-оналар, ҳомийлик ва васийлик органлари назоратига топшириш, зарур ҳолларда уларни тегишли таълим муассасаларига юборишга қаратилган комплекс тадбирларни амалга ошириш ҳам назарда тутилмоқда.

Қозоғистон Бош вазири Ўзбекистонга ташриф буюрди

Қозоғистон Республикаси Бош вазири Серик Ахметов Ўзбекистонга ташриф буюрди. Уни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов қабул қилди. Бу ҳақда Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги хабар тарқатди.

Ўзбекистон ва Қозоғистон минтақада сувдан одилона фойдаланиш тизимини ривожлантириш масаласида келишилган ягона позицияга эга бўлиб, у икки давлат президентларининг 2012 йил 7 сентябрда имзоланган Қўшма баёнотида мустаҳкамлаб қўйилган. Мазкур ҳужжатда сув-энергетикага оид масалаларни, жумладан, трансгегаравий дарёларда янги гидротехник иншоотлар қуриш масаласини БМТ конвенциялари ва минтақадаги барча давлатларнинг манфаатларини ҳисобга олган ҳолда, албатта халқаро мустақил экспертизадан

ўтказиш орқали ҳал этиш кўзда тутилган.

Қозоғистон Ўзбекистоннинг муҳим иқтисодий ҳамкорларидан биридир. Икки мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорлик изчил ва барқарор ривожланмоқда. 2011 йил якунларига кўра, ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 47 фоиз ўсган ва 2,8 миллиард АҚШ долларига етган. 2012 йилнинг ўн ойида ушбу кўрсаткич 2,3 миллиард долларни ташкил қилди.

Қозоғистон Бош вазири, шунингдек, Ўзбекистон Бош вазири билан ҳам учрашди. Учрашувда Ўзбекистон

стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги билан Қозоғистон Республикаси Санот ва янги технологиялар вазирлигининг техник тартибга солиш ва метрология қўмитаси ўртасида Стандартлаштириш, метрология ва мувофиқликни баҳолаш соҳаларида ҳамкорлик тўғрисида англашув меморандуми, Ўзбекистон Республикаси Савдо-санот палатаси ва Қозоғистон Республикаси Савдо-санот палатаси ўртасида Ишбилармонлик кенгашини тузиш тўғрисида битим имзоланди.

Калининградда уч нафар ўзбекистонлик ҳалок бўлди

Россия Федерациясининг Калининград вилоятида уч нафар Ўзбекистон фуқаросининг ҳалок бўлиши сабаблари ўрганилмоқда. Бу ҳақда Россия тергов қўмитаси ҳудудий бошқармасига асосланиб, "Регнум" ахборот агентлиги хабар тарқатди.

Дастлабки маълумотларга қараганда, улар бензин бугидан заҳарланиш оқибатида ҳалок бўлган бўлиши мумкин. Улар янги қурилаётган уйда коммуникация тармоқларини ўтказиш учун махсус ҳандақ қазииш билан шуғулланишган. Шу боис бензин билан ишлайдиган генератордан фойдаланиб, уйни иситишган.

Ахборот агентлигининг ёзишича, ҳозирда ҳалок бўлганларни суд тиббий экспертизасидан ўтказиш чоралари кўрилмоқда.

Тошкент яшаш учун энг арзон шаҳар деб топилди

Марказий Осиё Бизнес-жамияти минтақада жойлашган мамлакатлар пойтахтларида яшаш харажати ҳисоблаб чиқди. Унга кўра барча параметрларнинг ўртача ҳисоби бўйича Тошкент шаҳрида яшаш бошқа шаҳарларга қараганда анча арзонроққа тушиши ойдинлашди. Мисол учун бир хонали квартирани бир ойга ижарага олиш Ашҳобод марказида - \$350, Остонада - \$1250, Бишкекда - \$335, Душанбеда \$375 ва Тошкентда - \$175 туради. Стандарт квартира учун (85кв.м. майдон) коммунал тўловлари, жумладан электр энергияси, газ, сувга Олмотада ойига \$95, Ашҳободда - \$7, Бишкекда - \$37,5, Душанбеда \$36,25 ва Тошкентда \$12 тўлаш керак бўлади. Ойлик иш ҳақлари Душанбеда \$138, Ашҳободда \$200 ва Тошкентда \$250, Олма-Отада \$655 атрофида келтирилган.

кент -\$0.58.

Жамоат транспортида йўл ҳақи (бир томонга): Ашҳобод -\$1.00 . Остона -\$0.75. Бишкек -\$0.21. Душанбе -\$0.28. Тошкент -\$0.24.

Такси (1соат): Ашҳобод -\$2.00 . Остона -\$12.00. Бишкек -\$9.20. Душанбе -\$10.25. Тошкент -\$3.50.

Бензин(1л): Ашҳобод -\$0.26 . Остона -\$0.88. Бишкек -\$0.82. Душанбе -\$1.70. Тошкент -\$0.82.

85 кв.м турар-жой учун электр, газ, сув, чиқинди тўлови: Ашҳобод -\$07.00 . Остона -\$85.00. Бишкек -\$37.00. Душанбе -\$36.25. Тошкент -\$12.00.

Уй-жой ижараси. Шаҳар марказида 2 хонали квартира: Ашҳобод -\$350.00 . Остона -\$1250.00. Бишкек -\$335.00. Душанбе -\$375.00. Тошкент -\$175.00.

Уй-жой ижараси. Бошқа ҳудудларда 2 хонали квар-

тира: Ашҳобод -\$300.00 . Остона -\$550.00. Бишкек -\$170.00. Душанбе -\$102.00. Тошкент -\$100.00.

Уй-жой нархи. Шаҳар марказида 1кв.м учун: Ашҳобод -\$800.00 . Остона -\$1500.00. Бишкек -\$1000.00. Душанбе -\$2100.00. Тошкент -\$700.00.

Маош ва молия: Ўртача ойлик иш ҳақи: Ашҳобод -\$200.00 . Остона -\$450.00. Бишкек -\$400.00. Душанбе -\$137.00. Тошкент -\$250.00.

Куйида барча параметрлар бўйича кўрсаткичлар билан танишнг. Нархлар АҚШ долларида берилган.

Тушлик, ўртача ресторан: Ашҳобод -\$12.00 . Остона -\$12.50. Бишкек -\$9.00. Душанбе -\$3.60. Тошкент -\$5.10.

Бозор. Сутнинг нархи (1 литр): Ашҳобод -\$0.70 . Остона -\$1.25. Бишкек -\$0.89. Душанбе -\$1.52. Тошкент -\$0.58.

Бозор. Тухумнинг нархи (12 донаси): Ашҳобод -\$2.10 . Остона -\$1.55. Бишкек -\$2.06. Душанбе -\$2.052. Тош-

Марказий Осиёнинг энг бой одамлари Қозоғистон ва Ўзбекистонда яшайди

Марказий Осиёнинг энг бой одамлари Ўзбекистон ва Қозоғистонда яшайди. Дунёдаги бой одамлар ҳақидаги "World Ultra Wealth Report" ҳисоботиға таяниб, са-
news.orgнинг хабар беришича, Қозоғистонда 30 миллион доллардан ортиқ маблағга эга 140 нафар киши бўлиб, уларнинг умумий бойлиги 20 миллиард долларни ташкил қилади. Ўзбекистонда эса бундай одамлар сони 80 киши бўлиб, уларнинг жами даромади 12 миллиард доллардан ошади. Тожикистонда эса 40 нафар кишининг жами фойдаси 6 миллиард доллар атрофида баҳоланган.

Ҳисоботда келтирилишича, Қозоғистонда бойлар сони камайиб бораётган бўлса, Ўзбекистонда уларнинг сони изчил кўпаймоқда. Ҳисобот муаллифлари Марказий Осиёда ялпи ички маҳсулот ўсиши барқарор 6 фоиздан юқори бўлиб қолаётганини эътироф этишган.

"World Ultra Wealth Report" жисмоний шахслар активларининг соф қиймати асосида тайёрланган ҳисобот бўлиб, у истисно тариқасида фақатгина 30 миллион доллар ва ундан кўп активларга эга шахслар ҳисобини юритиш орқали аниқланади. Бунда шахсининг хусусий, очиқ акциядорлик компаниялари, турар жойлари, кўчмас мулкка йўналтирган инвестициялари, санъат асарлари коллекцияси, самолёти, пул маблағлари ва бошқа активлари ҳисобга олинади.

Ўзбекистонда жами 1719,1 мингта автотранспорт воситаси бўлиб, уларнинг 12,4 фоизи табиий газ билан ҳаракатланади. Агар ҳозирги кундаги суръатда бу соҳани ривожлантириш чоралари кўрилса, 2016 йилга бориб, газ билан ҳаракат қиладиган автотранспорт воситаларининг сони 30 фоизга етади.

2016 йилга қадар автотранспорт воситаларининг 30 фоизи табиий газ билан ҳаракат қилади

Бугунги кунда Ўзбекистонда автотранспорт воситаларига газ қурилмаларини ҳамда жойларда газ қуйиш шохобчаларини ўрнатиш бўйича Жанубий Корея ҳамда Хитой билан яқиндан ҳамкорлик қилиб келинади. Хусусан, корейлик бизнесменлар 50 та газ қуйиш шохобчасини куриш учун Ўзбекистонга

42 миллион доллар миқдорида инвестиция киритишни кўзда тутмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китоб қилишича, табиий газ билан ҳаракатланадиган транспорт воситалари атроф-муҳитга анъанавий ёқилғиларга қараганда 3-5 баравар кам зарarli тутун чиқаради. Ўзбекистонда автотран-

спорт воситаларига табиий газ қурилмаларини ўрнатиш ва шу асосда ҳаракатлантириш кейинги йилларда жуда оммалашиб бормоқда. Бу, айниқса, бензин тақчиллиги кўп кузатиладиган вилоятларда тобора кенгаймоқда. У ўзининг арзонлиги билан, биринчи галда, ҳайдовчилар эътиборини тортмоқда.

З.Бжезинский: Давлат мустақиллиги масаласида Ўзбекистоннинг қарори қатъий

Давлат мустақиллиги масаласида Ўзбекистоннинг қарори жуда қатъий, деди америкалик машҳур сиёсатшунос Збигнев Бжезинский АҚШ Конгрессида сўзлаган нутқида.

У Евроосиё Иттифоқи ғоясига шубҳа билан қарашини билдирди ва уни "миллатчилик тамойили" деб атади. "...агар воқеликка реал кўз билан қараладиган бўлса, Евроосиё Иттифоқиға ким жон-жон деб қўшилиши мумкин? Рўйхат узун бўлишига ишонмайман. Назарбоев раҳбарлигидаги Қозоғистонми? Жуда шубҳали. У шусиз ҳам Россия билан Хитой ва қолган дунё ўртасида ҳаракат қилмоқда. Каримов билан Ўзбекистонми? Имконият янада камроқ - давлат мустақиллиги масаласида Ўзбекистоннинг қарори жуда қатъий. Янукович-чи? У ерда кўп нарса кутилган имконият мавжуд эди, лекин маълум бўлишича, Янукович ва унинг молиявий ҳомийлари ўз худудини деярли босқинчи тўда сингари аниқ белгилаб олишдан кўпроқ манфаатдор", деган сўзларини "Голос Америки" радиостанцияси келтиради.

Американининг Коннектикут штати Ньютаун шаҳарчасидаги бошланғич мактабда фожеали ҳодиса юз берди. Гап шундаки, Сенди-хук мактаби ўқувчилари ва персоналлари номаълум шахс томонидан ўққа тутилган. Сўнгги маълумотларга қараганда, ушбу қотиллик оқибатида 26 нафар киши ҳалок бўлган. Уларнинг камида 20 нафарини болалар ташкил этади. Маҳаллий полиция маълумотларига кўра, қотил отиб ўлдирилган. Полиция воқеа жойидан иккита пистолетни топган. Ушбу ҳудуддаги бошқа мактаблар вақтинча ёпиб қўйилган.

Америка фожеаси:

Коннектикутдаги мактабда "қирғин" содир бўлди

Америка матбуоти ўққа тутган америкаликнинг шахсини аниқлашга муваффақ бўлишган. Унинг исми Адам Ланза. Маълум бўлишича, у эрталаб уйда ўз отасини отиб ўлдирган, сўнг онаси ишлайдиган мактабга келиб, унинг ва кўплаб болалар ҳаётига зомин бўлган.

чи ҳодиса эмаслигини қайд этиб, "сиёсатдан қатъи назар... барча чораларни" кўришга ваъ-

да берди. Ушбу ҳодиса бутун дунёда одамлар, сиёсатчилар,

шоу-бизнес вакилларининг эътиборини тортиб, барча Коннектикут аҳолисига ўз ҳамдардлигини таъкидламоқда.

Бундай ҳодисалар АҚШ жамиятида эски мавзунинг янги-ланишига, яъни фуқароларнинг қуролни эркин тасарруф этишини кафолатлайдиган Конституциянинг иккинчи тузатишини кун мавзусига айлантиради.

Маълумот учун: АҚШ тарихидаги оммавий қотилликлар:

- 1984 йили Жеймс Оливер Хьюберти Калифорниядаги Макдоналдсда 21 кишини отиб ўлдирди;
- 1986 йили почтаълон Патт Шерилл ўз ишхонасида 14 киши ҳаётига зомин бўлади;

- 1991 йили Техасда Жорж Хеннарднинг ўққа тутиши оқибатида 23 киши ҳалок бўлди;

- 1999 йили Колородадаги икки нафар юқори синф ўқувчиси эса ўз мактабида 13 кишини ўлдирди ва кейин ўз жони-га қасд қилади;

- 2007 йили Виржиния политехника университетида талаба 32 кишининг ёстиғини қуритди;

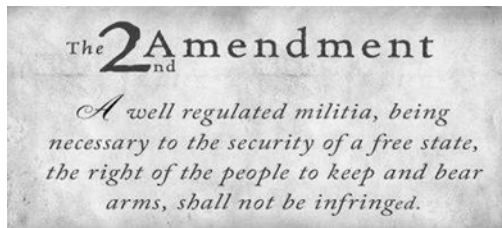
- 2009 йили ҳарбий хизматчи Техасдаги Форт-Худ ҳарбий базасида 13 кишининг умрига зомин бўлади

АҚШ президенти ушбу фожеа хусусида ҳаяжонланиб гапирган ва кўз ёшларини тия олмаган. "Қалбимиз вайрон бўлди", деди у, жумладан. Президент ҳалок бўлганлар ва жароҳат олганларнинг ота-оналарига ҳамдардлик билдириб, "улар бу ҳаётни жуда эрта тарк этишди ва ҳеч қанақа сўз бу йўқотишнинг ўрнини боса олмайди", деди.

У бу АҚШ тарихидаги бирин-

Ўтган ҳафта Коннектикутдаги бошланғич мактаб содир этилган мудҳиш жиноят бутун дунёни ларзага солди, десак муболага бўлмайди. Зеро, 20 норасида болакайлар ва 6 нафар аёлнинг умрига зомин бўлган ушбу қотилликни ҳеч нарса билан оқлаб ҳам, тушуниб ҳам бўлмайди. Шу кунларда ижтимоий тармоқлардаги муҳокамалар бунга яққол мисолдир. Кимдир америкаликларни ақлсизликда айбласа, кимдир қурол-яроғ олди-сотдисини бекор қилмагани учун уларни "жинни"га чиқармоқда.

Мурғақ қалблар ҳаётига зомин бўлган иккинчи тузатиш **Уятда қолган демократия**

Тўғри, одамларнинг юрагидан ўтаётганини тушунса бўлади. Чунки ҳали ун гулидан бир гули очилмаган бу қизалоқлар, болакайларнинг оммавий қатл этилишини ақли соғлом киши қабул қила олмайди. Бу узоқ йиллар мобайнида давом этаётган АҚШ конституциясининг иккинчи тузатиши билан боғлиқ баҳсларни яна авжига чиқарди.

Ушбу фожеадан кейин кўз ёш билан омма олдида чиқиш қилган Барак Обама бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун барча чораларни кўришини маълум қилди. "Мамлакатимиз бундай фожеани жуда кўп бошидан ўтказмоқда", деди у, жумладан.

Mother Jones журнали ўтказган тадқ-

иқотга кўра, 1982 йилдан бери АҚШда бўлиб ўтган 62 та оммавий қирғинларнинг тўртдан бир қисмида барча турдаги қуроллар ишлатилган. Америкада одамларнинг кўлида 300 миллион дона атрофида ўқотар қуроллар мавжуд. Ваҳоланки, АҚШ аҳолиси ушбу рақамдан бироз кўпроқ, холос. Small Arms Survey тадқиқот марказига кўра, 2007 йилда ҳар 100 кишига 88,8 дона қурол тўғри келган.

Бироқ, АҚШ конституциясига кўра, ўзини ҳимоя қилиш мақсадида қурол олиб юришга ҳар бир америкаликнинг ҳаққи бор. Шундай бўлса-да, аксарият америкаликлар бу ҳуқуқни қайта кўриб чиқишнинг фурсати етди, деб ҳисобламоқда.

Аммо қуролдан фойдаланишни ҳар қандай чеклашга қарши турувчиларнинг сони ҳам жуда кўпчиликни ташкил қилади. Биргина Миллий ўқчилар ассоциацияси ўз атрофида 4 миллион нафардан ортиқ одамни бирлаштирган. Сўнгги йилларда қурол билан боғлиқ жиноятларнинг кам содир бўлгани бу мавзунинг орқага суриб ташлаётган эди. Умуман, қурол-яроғдан эркин фойдаланиш ҳуқуқини чеклаш тарафдорларини ҳам у даражада кўп, деб бўлмайди. "Сўнгги йигирма йил давомида олиб борилган сиёсат қурол эгаларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган эди", деб ёзғиради Нью-Йорк уни-

верситети тадқиқот маркази директори Жеймс Жейкобс.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, 2008 йилда АҚШ олий суди америкаликлар нафақат ўзини ҳимоя қилиш мақсадида, балки шахсий мақсадларида ҳам қуролга эга бўлиши мумкинлиги хусусида қарор қабул қилди.

Автоматик қуролларга эгаллик қилишни чеклашга доир ташаббуслар партиялар нуфузига жиддий зарба бериши боис ушбу мавзуда имкон қадар эҳтиёткорроқ гапиршади. Дюка университети вакили Кристин Госснинг айтишича, ушбу масалада бонг уриш обрў келтирмаслигини демократлар яхши тушунишади. Ҳақиқатан ҳам, 2012 йилги сайловолди кампаниясида қурол-яроғдан фойдаланиш масаласида умуман гапирилмагани ҳам фикримизни тасдиқлайди.

Бошқа мамлакатларда оммавий қотиллик натижасида қурол-яроғқа эмин-эркин эгаллик қилишга чекловлар ўрнатилган. Масалан, Буюк Британияда 1987 йилги Хангерфорддаги қирғинбаротдан сўнг қурол-яроғ муомаласи чекланган. Шотландияда ҳам бошланғич мактабда содир бўлган воқеа шундай қарорга олиб келган. Бундай тартиб Финляндия, Австралида ҳам жорий этилган.

Аммо барча оммавий қотилликлар ҳамма давлатларда ҳам чекловларга олиб

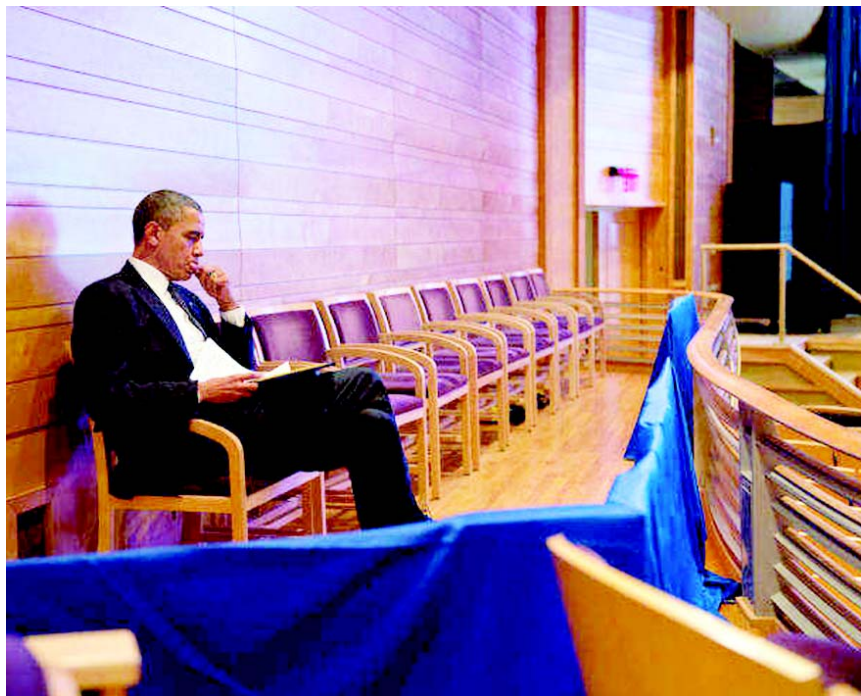
келмаган. Масалан, 2011 йилда Норвегияда Андерс Брейвик 80га яқин кишининг ҳаётига зомин бўлди. Аммо Норвегия бу борадаги қонунчиликни ўзгартириш керак, деб ҳисобламади. Ва албатта, Washington Post ҳисоб-китобига қараганда, 2012 йилда ўқотар қуролларни қўллаш орқали 13 марта оммавий қотиллик содир этилган бўлса-да, АҚШ ҳам бу қонунчиликни ўзгартириш ниятида эмас.

Американинг қурол-яроғ билан боғлиқ қонунчилиги фалсафаси бир-бирини инкор қиладиган тамойилга эга. Чунки ушбу 2-тузатиш киритилган пайтда Америка ҳукумати ўз фуқароларини ҳимоя қилишга қодир бўлмагандир, лекин бугун АҚШ нафақат ўз ҳудудида, балки дунёнинг қайси бурчагида бўлмасин, ўз фуқаросини ҳимоя қилиш қудратига ва салоҳиятига эга. Айни чоғда Америка мана шундай муқаддас ҳуқуқ - шахс эркинлиги ва ҳуқуқларини таъминланган давлатга айла-ниш учун юз минглаб қурбонларни берган, сара фарзандларидан айрилган. Ҳар қандай террор, қотиллик жазосини олади, лекин улар ортидан келадиган чекловлар юз минглаб қурбонлар олдида ўзини оқлайдими? Масалага шу тарафдан қарайдиган америкаликлар ҳам кўпчиликни ташкил қилади.

... Аммо Коннектикут қотиллигини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди, унинг жазоси қурол-яроғ муомаласини чеклашдан ҳам кўра, ана шундай қотилликлар юз бермаслиги учун жамият онгини соғломлаштириш, аҳолини ана шундай "тентак"лардан асраш чораларини кўриш ўта муҳимдир...

Мурод ҒОҒУРОВ.

Time журнали: Барак Обама «йил одами»

Time журнали АҚШ президенти Барак Обамани иккинчи марта "Йил одами" деб эълон қилди. Таҳририят фикрига кўра, Обама мамлакатдаги ўзгаришлардан фойдаланиб, ҳам оқ танлилар, ҳам бошқа рангдаги сайловчилар қўллаб-қувватловига эриша олди. Журнал Обамани "янги Американинг меъмори, яъни қайсидир маънода тимсоли" сифатида баҳолаган.

2008 йилги сайловларда галаба қозонган Барак Обама ҳам "Йил одами" деб тан олинган эди.

Жорий йилда Барак Обамадан ташқари ушбу нуфузли журнал рейтингда Миср президенти Муҳаммад Мурси, АҚШ давлат котиби Хиллари Клинтон, унинг турмуш ўртоғи, Американинг собиқ президенти Билл Клинтон, Yahoo! бош директори Марисса Майер, Apple бош директори Тим Кук, шунингдек, покстонлик блогер Малала Юсуфзайлар бор эди.

Time журналига кўра, "Йил одами"га инсоният ҳаётига ҳоҳ ижобий, ҳоҳ салбий бўлсин, катта таъсир кўрсатган шахслар ёки шахслар гуруҳи сазовор бўлиши мумкин.

Good Bye, бир доллар!

АҚШ Конгресси бир долларлик банкнотлардан воз кечиш ҳамда уларнинг ўрнига танга пулларни жорий этишга оид қонун лойиҳасини муҳокама қилмоқда. Аммо америкаликлар бу ташаббусдан унчалик ҳам мамнун эмас.

Rasmussen Reports компанияси томонидан ўтказилган сўров натижаларига кўра, респондентларнинг бор-йўғи 21 фоизи Жорж Вашингтон сурати туширилган банкнотлардан воз кечиш тарафдори бўлса, 59 фоизи қатъий қарши эканлигини билдиришган. Яна 20 фоиз киши бу ҳақда жавоб беришга иккиланган.

Ушбу банкнотдан воз кечиш тарафдорларининг фикрича, федерал ҳукумат уни 150 йилдан бери чоп этиб келади. Ваҳоланки, бу катта харажат. Агар тегишли чоралар кўрилса, етарлича маблағ иқтисод қилиниши мумкин. АҚШ ҳисоб палатасининг аниқлашича, бундан мамлакат газнаси 30 йил давомида 4,4 миллиард долларни тежайди.

Бир долларлик купюраларни алмаштириш осон кечмаслиги аниқ. АҚШ газначилиги амалиётга ҳар йили 8,4 миллиард доллар маблағ киритади, уларнинг қарийб 2 миллиарди 1 долларлик банкнотлардир. Ваҳоланки, ҳар йили турли емирилиш ҳамда зарарланиш оқибатида 3,2 миллиард долларлик бир долларлик купюралар муомаладан чиқарилади.

Банкнотларни тангага алмаштиришга қарши чиқаётганлар, ўз навбатида, тангаларнинг ноқулайлигидан нолишган.

НОВЫЙ ГОД 2013

Дорогие выходцы из Средней Азии!

ПРАЗДНУЙТЕ С НАМИ

29 Декабря 2012 года в 7:30 вечера
ресторан "НАЦИОНАЛЬ"

273 Brighton Beach Avenue, Brooklyn, NY 11235

Вас ждут заслуженные артисты Узбекистана, конкурсы, танцы и подарки!

718 864-5664

718 404-6581

347 596-9818

917 518-2116

ОРГАНИЗАТОР: центр "МУРУВВАТ" СПОНСОР: газета "ВАТАНДОШ"

O'zbekistonning AQShdagi Favqulodda va Muxtor elchisi Ilhom Ne'matov 2012-yil 26-noyabrda AQShning Indiana shtati Blumington shahridagi Indiana universitetiga tashrif buyurdi. Ilhom Ne'matov AQSh tarixida Indiana universitetiga tashrif buyurgan birinchi O'zbekiston elchisi bo'ldi. Bu tashrif universitetning Markaziy Yevro-Osiyo ta'limi fakultetining "Ozbek tili" dasturi va "O'zbek talaba va olimlari uyushmasi" tarixi lavhalariga muhrlandi.

etishdi. Eng muhimi, O'zbekistonning AQShdagi elchisi Ilhom Ne'matovning qisqa satrdagi mazmunga boy ma'ruzasidan mehmonlar ko'p ma'lumotga ega bo'lishdi.

elchixonona xodimlari: Nurilla Abdullayev va Farhod Fayzillayevlar tomonidan uyushtirilgan foto va video ko'rgazmani katta qiziqish bilan tamoshaga qilishdi hamda o'zbekistonlik mohir oshpaz Qahramon Alimov va shu yerda istiqomat qiluvchi Sharbat Habibullaeva va Shohsanam Usmonova tomonidan tayyorlangan o'zbek milliy taomlari dasturxonidan bahra olishdi.

O'zbekistonning AQShdagi elchisi Indiana universitetiga tashrif buyurdi

Bu tadbir nafaqat AQShning Indiana universitetida o'zbek tili va ma'daniyatini targ'ib qilishda faol ish olib borayotgan o'zbekistonlik va amerikalik mutaxassislar uchun, balki o'zbek tili va uning tarixi, madaniyati va adabiyotini o'rganayotgan amerikalik hamda boshqa millat talabalari uchun katta ahamiyatga ega edi. Jumladan, O'zbek tili dasturining rahbari va o'zbek tili o'qituvchisi Malik Xo'jaev va shu universitetda o'zbek tili va madaniyatini targ'ib qilish uchun AQSh tomonidan Fulbrayt granti bilan taqdirlangan Mufarrah Musayeva boshchiligidagi bir soat davom etgan suhbat darsida Ilhom Ne'matov amerikalik talabalarining o'zbek xalqi, tili va madaniyatiga bo'lgan qiziqishlari hamda o'zbek tilida mukammal darajada suhbat qurishlarining guvohi bo'ldi. Shuni ta'kidlash joizki, darsda Indiana universiteti talabalari bilan birgalikda masofada o'zbek tilini o'rganayotgan Michigan universiteti talabalari videokonferensiya orqali aloqaga chiqdilar. Bundan ta'sirlangan Ilhom To'ychievich suhbat darsi so'ngida Indiana va Michigan universiteti talabalarining til va

madaniyat bilim darajalarini yuqori baholadi va kelajakdagi ishlariga muvaffaqiyatlar tiladi. Bu iliq suhbatdan so'ng Ilhom Ne'matov O'zbek talaba va olimlar uyushmasi prezidenti Umida Hikmatillaeva va uyushma a'zolari bilan uchrashdi.

Shuningdek, Ilhom Ne'matov universitetning Markaziy Yevro-Osiyo ta'limi fakultetining rahbari Kristofer Atvud va Markaziy Osiyoshunos professor William Firmen shu qatorda San'at va Ilm Oliy maktabining rahbari Leri Singel, Indiana universiteti Xalqaro vitse prezidenti Devid Zarret, Xalqaro tadqiqot va rivojlanish vitse prezidenti Charli Rifsnyder va Xalqaro hamkorlik vitse prezidenti Shovn Reynoldslar tomonidan iliq kutib olindi. Ular bilan uchrashuvda O'zbekiston poytaxti Toshkent oliy o'quv yurtlari va Indiana universitetlarida tahsil olish imkoniyatlari haqida so'z yuritildi. "Biz bu universitet bilan tajriba almashuv dasturlari tuzilishi tarafdorimiz", dedi O'zbekiston elchisi. "Biz bu yerdan bir necha professorlarni Toshkentga yuborishni, shuningdek Toshkentdagi olimlarimizni Indianaga yuborishni istaymiz."

Uchrashuv dasturida Ilhom

To'ychievichning Akrom Habibullaev tarafidan Indiana universitetining "Vels" kutubxonasidagi o'zbek resurslari bilan tanishtirilishi alohida ahamiyatga ega. Bundan tashqari elchi janoblariga Nigora Azimova tomonidan hozirgi kun til o'rganish talablariga to'liq javob beradigan zamonaviy yangi innovatsion usullar asosida yozilgan 1 va 2-bosqich O'zbek tili hamda Rahmonxo'ja Imomxo'jaev tomonidan yozilgan Pashtu va Gulnisa Nazarova tomonidan yozilgan Uyg'ur kitoblari sovg'a sifatida taqdim etildi.

Elchi janoblari tashrifiga uyushtirilgan maxsus qa'bulda 150 dan ortiq Indiana universiteti talaba, olim va xodimlari ishtirok

Maruzadan so'ng har kim O'zbekiston haqida turli xil savollar bilan elchi janoblariga murojaat qildi va savollariga to'liq va qoniqarli javob olganidan juda mamnun bo'ldi. Ma'ruzadan so'ng o'zbek tilining 1 va 3-bosqichida o'qiyotgan Markaziy Yevro - Osiyo ta'limi fakultetining amerikalik magistr talabalari: Kristofer Sorensan, Elliot Nyuton va Kreg Perri elchi janoblariga yuzlanib o'zbek tilida chiroyli nutq so'zlab, O'zbekiston va Amerika aloqalari yanada mustahkamlashishini tilab, amerikalik talabalar o'zbek tilini O'zbekistonda o'rganish imkoniyatiga ega bo'lsin deya o'z istaklarini bildirdilar.

Qabul dasturida mehmonlar

Indiana universitetining magistr talabasi va O'zbek talaba va olimlari uyushmasining vitse prezidenti Mahmuda Saydumarova Fulbrayt grant sohibi Mufarrah Musayevani sahnaga taklif qilgach, Yalla guruhi tomonidan kuylangan o'zbek milliy xalq qo'shig'i "Omon yor" yangradi. Shuningdek, Jakob musiqa bilim yurtining aspirant talabasi atoqli musiqachi professor Menahem Preslerning shogirdi va 2012 yilning Motsart konsert musobaqasining g'olibi, 1-o'rin sohibi o'zbekistonlik Gulrukh Shokirova o'zi bastalagan musiqiy ijod namunalari bilan barchani hushnud qildi.

Bu tadbirni uyushturishda qo'llab-quvatlagan va har tomonlama yordam bergan "Osiyo va Ural milliy resurslari markazi" va Markaziy Yevro-Osiyo ta'limi fakultetiga alohida minnatdorlik bildirildi.

Mufarrah Musaeva,
Fulbrayt grant sohibi va
Markaziy Yevro-Osiyo ta'limi
fakultetining magistr
talabasi va o'zbek tili
o'qituvchisining assitenti.
Malik Xo'jayev,
Markaziy Yevro-Osiyo ta'limi
fakultetining o'zbek tili
o'qituvchisi.

KHAYMANS GROUP

www.khaymancargo.com

**ДОСТАВКА ТОВАРОВ
В СТРАНЫ СНГ И ЕВРОПЫ
(УЗБЕКИСТАН, КАЗАХСТАН, АЗЕРБАЙДЖАН)**

**АВИАБИЛЕТЫ
СО СКИДКОЙ, ПО ВСЕМУ МИРУ**

Brooklyn, NY

T: 407-722-0408

2667 Coney Island Ave Brooklyn, NY 11223

Philadelphia, PA

T: 267-731-1119

1825 Grand Ave Unit B. PA 19115

Chicago, IL

T: 708-252-2371

8920 S 49th Court, OAK Lawn, IL 60453

www.vatandosh.com | www.facebook.com/vatandosh.gazetasi | www.youtube.com/vatandosh

Бугун Америкада турли туркий халқлар истиқомат қилиши ҳеч кимга сир эмас. Бу халқлар шу кунга қадар ўз қадриятларини, миллий урф-одатларини сақлаб қолишга, ўзаро ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга катта эътибор қаратишмоқда. Ана шундай халқлардан бири - қошғарликлардир.

Қошғарликлар машварат қилишди

Яқинда Америкада истиқомат қилаётган қошғарликлар бир пиёла чой устида йиғилишиб, дўстона суҳбат қуришди. Тарих, мумтоз адабиётдан, бугунги қошғарликлар ҳаётидан фикр алмашилди. Қошғарликлар маданиятини, урф-одатларини асраб-авайлаш, бу борада қилини-

ши керак бўлган ишлар хусусида фикр алмашилди, миллий musiqa асбобларида куй-қўшиқлар янгради, миллий таомлардан тортилди. Энг муҳими, иштирокчилар бундай тадбирларни мунтазам ўтказиб туриш жуда муҳимлигини таъкидлашди.

Рус тилини билмайдиганлар учун Россия ёпилдими?

Шу йилнинг 1 декабридан Россияда меҳнат мигрантлари учун рус тилидан имтиҳон олиш ва бошқа талабларни кўзда тутувчи қонун кучга кирди, деб хабар беради ББСнинг рус хизмати.

Унга кўра, мигрантлар Россияга келганда ишга жойлашиш ва уни узайтириш чоғида рус тили бўйича ўз билимларини тасдиқлаб олишлари талаб қилинади. Рус тили давлат тили ҳисобланган мамлакатлар фуқаролари бундай имтиҳондан ўтиши талаб қилинмайди.

Россия федерал миграция хизмати маълумотларига қараганда, мамлакатга ҳар йили ўртача 13 миллион нафар киши ишлаш мақсадида келади. Уларнинг аксарияти

собик иттифоқ мамлакатлари фуқароларидир.

Инсон ҳуқуқи ҳимояси билан шуғулланган ташкилотларнинг айтишича, бу қонун гарчи мамлакат учун керак бўлса-да, уни тўла-тўқис рўёбга чиқаришда Россияда қарор топган тизим, айниқса, маҳаллий амалдорларнинг ўз ваколатларини суиистеъмол қилиши катта тўсиқ бўлади.

Янги қонун талабларига мувофиқ, рус тилини билиш бўйича имтиҳонлар коммунал

хўжалик, савдо ва хизматлар соҳасида ишлайдиган мигрантлар учун жорий этилади. Айни пайтда ушбу синовдан ўтувчилар Россияда қонуний асосда бўлмоғи керак. Ваҳоланки, Россияда мигрантларнинг катта қисми нолегал асосда ишлашади. Шу боис улар фаолиятига мазкур қонун татбиқ этилмайди. Шу билан бир қаторда, совет дипломига эга меҳнат мигрантлари тил бўйича синовдан ўтиши талаб қилинмайди.

Шундай бўлса-да,

фуқаролик жамияти институтлари ва фаол фуқаролар мигрантларга тилни ўрганиш, ўз ҳуқуқий мақомини қонунийлаштириш зарурлигини бот-бот таъкидлашмоқда.

Рус тили бўйича имтиҳондан ўта олмаганларга тилнинг бошлан-

ғич даражада ўрганиш учун вақт берилади. Агар иш берувчи бунга қаршилиқ қилмаса, у бепул тил курсларида таҳсил олиши мумкин. Россияда ҳозирда меҳнат мигрантлари учун 400 дан ортиқ тил марказлари иш олиб бормоқда.

Тожикистонликлар иккинчи марта Facebookсиз қолишди

Тожикистонда дунёга машҳур Facebook ижтимоий тармоғи республика ҳукумати

ҳузуридаги Алоқа хизматининг буйруғи билан ёпиб қўйилган. "Соҳадаги фаолиятни тартибга солиш ваколатига эга органнинг норасмий буйруғи бизга СМС-хабар тарзида келган", деб хабар беради Марказий Осиё янгиликлар портали маҳаллий провайдерлар вакиллари сўзларига таяниб.

Тожикистон интернет-провайдерлар уюшмаси ҳақиқатда ҳам шундай чеклов борлигини тасдиқлаган. Ҳозирча бу борада расмий хат олинмаган. Ҳозирда тожикистонликлар Facebookдаги ўз саҳифасидан фойдаланиш учун прокси-серверларни ишлатишмоқда.

Бу Тожикистон ҳукуматининг Facebookни ёпиш бўйича иккинчи уриниши бўлиб, биринчи марта жорий йил мартда ҳам шундай ҳаракат амалга оширилган эди. Бу чеклов орадан ўн кун ўтиб олиб ташланган эди.

Socialbakers сайти маълумотларига қараганда, Тожикистонда 41 минг нафардан ортиқ Facebook фойдаланувчилари бўлиб, бу кўрсаткич сўнгги олти ой ичида 25,6 фоизга ўсган.

Нукусдаги Қорақалпоғистон Республикаси давлат санъат музейи директори Мариника Бабаназарова бугун Карнеги фондида "Ёпиқ санъат саҳроси" хужжатли фильмида И.В.Савицкий музейининг ноёб экспонатлари ҳақида сўзлади. Бу ҳақда "Ипак йўли" янгиликлар лентаси хабар тарқатди.

Савицкий ҳақида хужжатли фильм намоиш этилди

Карнеги жамғармасида Савицкий ҳақида хужжатли фильм намоиш этилади

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, Савицкий музейи Марказий Осиё халқлари кўҳна маданияти ва амалий санъати, рус авангарди коллегияси ўрин олган дунёдаги йирик музейлардан бири бўлиб, унда 90 мингдан ортиқ экспонатлар ўрин ол-

ган. Мазкур музейда қадимги Хоразм маданиятидан тортиб, замонавий Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон расомлари асарлари ҳам жой олган.

Мутахассислар Савицкий музейини қадимий Самарқанд, Бухоро ва Хива шаҳар-

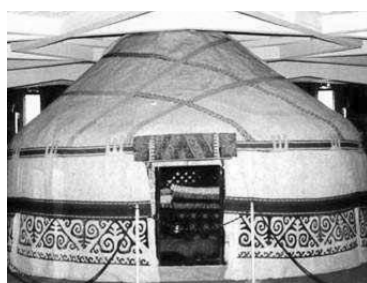
ларидан кейин туристлар учун энг жозибали маскан сифатида эътироф этишади. Чунончи, The Guardian газетасининг ёзишича, Игорь Савицкий музейи дунёдаги энг нуфузли музейлардан ҳисобланади.

"Ёпиқ санъат саҳроси" хужжатли фильми Игорь Савицкий ҳаёти ва ижоди ҳақида бўлиб, унда Савицкийнинг қорақалпоқ заминига келиб қолишидан тортиб, музейни ташкил этиш бўйича қилган ишлари ҳақида батафсил ҳикоя қилинади.

Ўтов интернетга чиқди

"Ўздаббиркорэкспорт" ихтисослаштирилган ташқи савдо компанияси "Exotic Uzbekistan" хунармандлари маҳсулотларини сотиш учун биринчи халқаро Ўзбекистон интернет-магазинини очди.

"Правда Востока" газетасининг ёзишича, www.1st-uztrade.com интернет-магазинининг ассортиментида оддий совғабоп маҳсулотлардан сотиб, қорақалпоқ ўтовларига-ча бўлган буюм ва жиҳозлар ўрин олган. Ўз маҳсулотларини хорижликларга сотишни истаган хунармандлар "Ўздаббиркорэкспорт" ихтисослаштирилган ташқи савдо компани-

яси билан шартнома имзолайди. Компания, ўз навбатида, маҳсулотларни хорижлик мижозларга етказиб бериш мажбуриятини олади.

Ўзбекистон бўйлаб маҳсулотларни почта хизмати, хорижда халқаро транспорт компаниялари тарқатиш билан шуғулланишади. Маҳсулот бўйича тўлов, аввало, компания ҳисоб-рақамига келиб тушади, сўнг хунарманднинг ҳисоб-рақами ёки банк карточкасига ўтказиб берилади.

Интернет-магазин маҳсулотга юз фоизлик тўлов амалга оширилгач, етказиб берилишини маълум қилди. Айни чоғда харидорга маҳсулот учун сифат кафолати берилади.

Сайловлар тугади. Сайловчилар ўз сўзини айтиб бўлишди. Обама галаба қозонди. Демократлар Сенатда, республикачилар Вакиллар палатасида ҳўжайинлик қилишмоқда.

Энди баҳс-мунозарани бир четга суриб, амалий ишларга қўл урадиган пайт келди. Ҳарқалай Америка халқи шундай ўйламоқда. Америкаликлар кўнглида кечаётган фикр икки тарафга бўлиниб, масалага ёндашишни тўхтатишнинг вақти етиб келганини кўрсатади.

Иккига бўлинган Америка: пароканда сиёсатчилар "иши"ми ёки сохта обрў натижаси?

Айниқса, Оқ уй ва Конгресс ўртасида бюджетдаги тақчилликни ҳамда давлат қарзларини камайтириш борасидаги мурасиз тортишувлар мамлакат иқтисодиётини яна боши берк кўчага киритиб қўйишидан Америка жамияти жиддий ҳавотирланмоқда. Ҳар доим қарама-қарши фикрлар эга бўлиб келган америкаликларнинг барчаси иқтисодиёт истиқболи ноаниқ бўлиб қолаётганидан яқдил ҳавотир билдиришмоқда. Иккала тараф

ҳам ўз партиялари етакчилари танлаётган мураса йўлидан, чоралар мажмуидан норозилигини айтишмоқда.

Рев тадқиқот маркази томонидан ўтказилган ижтимоий сўров натижаларига кўра, респондентларнинг учдан икки қисми солиқлар оширилиши ва харажатларнинг кескин қисқартирилиши иқтисодиётга катта таъсир кўрсатишини, 62 фоизи эса бу таъсир салбий бўлишини қайд этишган. Уларнинг аксарияти бу

чоралар уларнинг шахсий турмушидан кўра Америка халқига жиддий таъсир кўрсатишидан ҳавотирланишини айтиб ўтишган.

Сўровда қатнашганларнинг ярмидан ортиги Барак Обама ва республикачиларнинг Конгрессдаги етакчилари бюджетнинг

корпоратив солиқлар бўйича амалдаги таклифни маъқуллашади.

Сўровда қатнашганларнинг ярми мудофаа харажатлари қисқартирилишига, ижтимоий таъминот олиш ёшининг узайтирилишига ўз қаршилигини билдиришган.

ҳаракат қилиб кўриши керак, деб айтган.

Энг ёмони, респондентларнинг учдан икки қисми партиялараро мурасизлик ўзгаришсиз қолади, деб ҳисоблайди.

Умуман, фуқароларнинг кайфиятини таҳлил қилиб, шуни айтиш мумкин, Америка жамияти ҳақиқатдан иккига бўлинган. Мамлакат етакчилари ўртасида ёрқин етакчилик ва харизманинг етишмаслиги, қолаверса, аҳоли қатламлари ўртасидаги тафовутнинг жуда катта эканлиги, сиёсий қарашлар ва демогафик хилма-хиллик ҳам жамиятдаги бўлинишларга сабаб бўлмоқда. Айниқса, мамлакат раҳбарлари ўртасида принципал масалаларда яқдил ва жиддий қарор қабул қилиш масъулиятининг етишмаслиги, мамлакат тақдирдан кўра, популизм ва партия обрўсини ўйлашга кўпроқ урғу берилиши натижасида америкаликлар нафақат иккига бўлинишмоқда, балки уни бўлишга сиёсатчилар ҳам катта "хизмат қилишмоқда".

Экспертлар давлат бюджетини масаласида иккала партиянинг бундай мурасиз ва узоқдан-узоқ тортишувлари жамиятни бўлиб юбораётганидан ташвишга тушишмоқда.

Респондентларнинг 72 фоизи Обама, 67 фоизи эса республикачилар етакчилари муҳолиф тараф билан муаммони ҳал этиш устидан ишлаши керак, деб ҳисоблайди. Республикачиларнинг ярми Конгресс Обамани қўллаб-қувватлаши керак, деб ўйласа, демократларнинг 54 фоизи Обама республикачилар билан бирга ишлашга

Жерар Депардьё: "Ўзбекистонда "минг бир кеча" эртагини кўргандек бўлдим"

Яқинда Ўзбекистонда меҳмон бўлган Жерар Депардьё Форум-ТВ каналининг "Бизнинг объектив" кўрсатувига интервью берди. Қуйида шу сўхбатни эътиборингизга ҳавола этамиз.

- Маълумки, сиз таомлар шиванадасиз. Хатто пазандалик китобини ҳам нашр этгансиз. Ўзбек таомларидан қай бири сизга манзур бўлди?

- Мен учун бирор бир мамлакатга ташриф буюриш, ўша ердаги миллий ошхона билан ҳам танишиш демакдир. Ўзбекистонда таомлар жуда мазали ва барчага манзур бўладиган, бироқ етарлича ёғли ҳам. Шу ўринда, айтиш жоизки, Қозоғистон, Қирғизистонда ҳам қўй гўшtidан кўп фойдаланилади, аммо бу ердаги ошхонада қўй гўштига рационал ёндашашар экан. Сизда шунақа сабзовотлар борки, улар ноодатий, жуда ўзгача. Менга айниқса палов ёқди! Гўшт ва сабзи қўшилган le potato деган француз таомига ҳам ўхшаб кетаркан. Иккиси ҳам қовуриладиган таомлар.

- Яқинда "Астерикс ва Обеликс Буюк Британияда" номли фильмининг тақдими бўлиб ўтди. Бош қаҳрамон Обеликс болалардек беғубор, шундай эмасми?

- Ҳа. Назаримда, Обеликс менга ўхшайди, яъни тўлача ва йирик (кулади). Унинг хаёлида фақат яхши ниётлар ва бу унга қувонч бағишлайди.

- Обеликсга ўхшаган инсонлар жуда меҳрибон бўлишади.

- Йўқ, одатда семиз инсонлар жаҳлдор бўлишади, лекин мен ундай эмасман. Мен семизман, аввалари озғин эдим. Саёхатлар давомида тури фалокатларга учраганман ва бу

кўп ҳаракатланиш имкониятини чеклаган. Оғир одам бўлсам-да, аммо фикрлашим теран.

- Интервьюларингиздан бирида қалбон болалигимча қолганман. Ёшимга ёш қўшилган сари кўпроқ болаликка қайтаман, дегандингиз. Ўзингизни неча ёшданман деб ҳис этасиз?

- Ҳозир ёшим олтмиш тўртда, аммо камида тўқсон йил яшаб қўйгандекман. Аслида ёш муҳим нарса эмас. Бу шунақа нарсаки, ёш ўтган сари инсоннинг ақли юксалиб боради, ҳаёт босқичларидан ўтиб боради. Гитери деган ёзувчи шундай деганди: "20 ёш қизиқувчан, 30 ёш мағрур, талабчан, 40 ёш удабурон ва уста, 60 ёш шахмат, яъни заковат". Ёнимда болаларим бор. Мен уларнинг барчасига эътибор беришга ҳаракат қиламан, улар ҳақида қайғураман. Ўлимдан қўрқмайман, чунки бу бор нарса. Қолаверса, абадийлик идеологиясининг ўзи ҳам ўлим билан боғлиқ. Барча нарса фоний.

- Ҳаётингизнинг ўзи актерлик мактаби вазифасини ўтаган. Катта ҳаётий ва профессионал тажрибага эгасиз. Сизнингча муваффақиятга эришишнинг асосий омиллари нимада?

- Бу борада бир нима дейишим мушкул. Чунки бу бировга қандай нафас олишни ўргатишга ўхшайди. Шунини айта оламанки, кино жуда катта тарихга эга. Уни билиш зарур, атрофни, инсонларни кузатиш, улар-

нинг олишни билиш керак. Инсон ёлғиз яшай олмайди, у яхши кўрган инсонлари билан бирга яшайди, шундай экан, уларнинг кўнглини асло қолдирмаслик керак. Мен доим ёнимдаги яқинларимга бир хил муносабатда бўлишга ҳаракат қиламан, албатта ўз ўрнида қўллаб-қувватлайман ҳам.

- Ўзбекистонга қилган ташрифингиз янги кинолойиҳа билан боғлиқ. Шу ҳақида гапириб ўтсангиз?

- Буюк ипак йўли азалдан барчанин эътиборини тортиб келган. Минг йиллар аввал хитойликлар ипакни кашф этишди, унинг тайёрланиши сирини кўпчилик билишга интилган. Ўша пайтларда ҳатто нефтдан ҳам қиймати юқори бўлган. Гулнора Каримова ва Акбар Ҳақимов ҳаммуаллифлигидаги сценарийда айнан шу мавзуга қўл урилганлиги ва унда ўша даврни акс эттирилиши, ипакнинг яралиши сирини кўрсатилиши, бу - ажойиб гоё! Менга бу мавзу жуда қизиқ!

- Ўзбекистондан Парижга қайтганингизда дастлаб дўстларингиз, яқинларингизга нималар ҳақида сўзлаб берасиз?

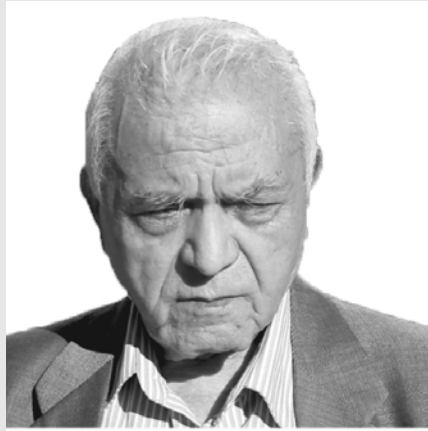
- Аввало сизни айтаман, мени жуда кўп саволга тутди дейман (кулади). Мен шуни чин юракдан айтишим мумкинки, ўзбеклар самимий, буюк миллат. Юртингиз ўзининг бетакрор ва нафис табиати, тинч ҳаёти ва одамлари билан менда катта таассурот қолдирди. Бу ерда мен

"Минг бир кеча" эртагини кўргандек бўлдим. Сизда бой маданият ва тарих бор, энг асосийси эса, буларнинг ҳаммасини кадрлайсизлар!

Мен юртингизни буткул бошқача деб тасаввур қилгандим. Кўрганларимдан ҳайратландим. Халқингиз тиржам, ақли, уларда шарқнинг заковати сезилиб туради. Мен Тошкентдаги Амир Темур музейи, қадимий Бухоро, Самарқанднинг Регистон майдонини томоша қилдим. Кўрганларимни таърифлашга тилим лол. Фонд Форум ҳақида гапиришдан аввал профессор Гулнора Каримова ҳақида сўз юритмоқчиман. Аввало, унинг соҳибжамоллиги ва ақлзаковатига алоҳида тўхталмоқчиман. "Асрлар садоси" фестивали ҳам беқиёс. Ушбу фестивалда қадриятлар тикланади, дунёда шундай миллатлар борки, ўз миллийлигини буткул йўқотиб бўлишган, уларни қайта тиклаш эса мушкул иш. Гулнора Каримова турли миллат вакилларининг раққос ва қўшиқчиларини ўз миллий кийимида намоён бўлиши учун имкон яратадиган фестиваль ташкил этгани таҳсинга лойиқ!

Инсон бошидан нималар кечмайди, дейсиз. Биров дарёда фарқ бўлиб, бир тасодиф билан қутилиб чиқса, яна биров поездлар тўқнашувида кичик лат билан омон қолади. Ҳа, "саргузашт" деб аталган бу хил тасодифларнинг ҳад-ҳисоби йўқ дунёда. Камина бошидан ҳам шу таҳлит бир воқеа ўтган. Ана шу воқеани ёру биродарлар, бохабар дўстлар айтиб берсангиз, деб илтимос қилишади. Гап - волидаи муҳтарамнинг менга ўргатган табаррук тили - она тилим ҳақида бораётгани учун дўстлар илтимосини жон дилим билан бажо келтираман.

Жўра Қори Бўтакўз

Она тилимни деб...

Биласиз, тил тўғрисида яхши гаплар бениҳоя кўп. Албатта, тилсиз, айниқса, она тилисиз одамзод ҳозирги маънавий поғонага кўтарила олмас эди, ахир она тилинг йўрғакда инганига қилиб ётган бир парча гўштлигингдан бошлаб қулоғингга қўйилади ва бора-бора онгу шуурингга сингиб, сенда халқинг табиатига хос табиат ва фикрат вужудга келтиради. Шу боисдан она тили ҳар бир киши учун она қадар муқаддас, она қадар бекиёс.

Жаҳон донишмандларининг таълимотига қулоқ солсак, она тилини севиш, ардоқлаш - она берган оқ сутни ҳалоллаш билан баробар эмиш. Шу сабабдан бўлса керак машҳур афғон шоири Суфий Абдурахмон бобо: "Юз тил билсанг ҳам, ўз тилингни унутиб нодонлик қилма!" - дейди. Қаранг, тақдир экан, каминана она тилининг кадр-қимматининг кекса бошида кўтарган ўша Суфий Абдурахмон бобо юртига - онам ҳамда катта бувим билан беш ёшимда келиб қолдим. Кўча-куйда - ҳамма ерда форс тили, менинг она тилим эса, ўзимиз турган чор девор ичидагина янграб, ўзининг борлигидан, барқарорлигидан хабар бериб турар эди. Мен у маҳаллар ёш бўлишимга қарамай, тилимни камситадиган ё ўкситадиган қилиқ қилмас эдим. Поёни йўқ денгиз ўртасидаги кичик бир орол ўз ҳаёти билан яшаганидек, бизнинг хонадонимиз ҳам катта афғон ерида ўз урфодати, маишати ва маданияти билан қаддини ғоз тугиб яшар эди.

Ёшим улғайган сари бошқа тилларни ҳам мукамал билиш йўлларини қидирдим ва оқибат, бу шарафга ноил бўлдим.

Саъй-ҳаракатларим билан ўз она тилимга севгимга гард юқтирмадим, аксинча, уни яна қаттиқроқ севишга, поклигини яна ҳам бигар сақлашга мушарраф бўлдим. Бу борада катта бувим жонимга оро кирди. У киши отин эдилар. Бизга "Лайли ва Мажнун", "Фарҳод ва Ширин" каби достонларнинг халқ ичида оғиздан-оғизга ўтиб юрган нусхаларидан, ўзбек халқининг қарҳрамонларига оид эртақлардан сўзлаб берар, шу билан она тилимизга, адабиётимизга бўлган муҳаббатимизни орттириб борар эдилар. Тилимни танишимда, уни ғурбатда ғурур байроғи қилиб кўтаришимда меҳрибон онамнинг бешигим бошида айтган аллалари қанчалик таъсир кўрсатган бўлса, кейинча чет элда катта бувим ҳам тилим поклигини сақлаш аҳдимни шунчалик кучайтирди. Мен буни ўз тажрибамда кўрдим. Она тили билан бирга яшаш, уни ҳамма шароит ва муҳитда ҳам дахлсиз сақлаш - катта бахт экан. Мен она тилимдан шу ҳосияти учунгина эмас, йўқ-йўқ, бир маҳаллар, мурғаклик кезларимда ажраб қолган азиз Ватанимни бир неча ўн йиллик айрилиқдан сўнг яна топиб олишимда раҳнамолик қилгани учун ҳам беҳад миннатдорман. Мен ғурбатда юрганимда шунга амин бўлдимки, она тили Ватанда халқнинг маънавий бойлигига яна бойлик қўшиш учун бир марта зарур бўлса, чет элда, Ватанда, маънавий бойликда ажраб, дарбадар бўлиб кетмаслик учун минг марта зарур экан. Она тилидан айрилиш - элу юртдан айрилиш, фахру ғуруридан айрилиш, халқнинг минг йиллар давомида босиб ўтган тарихи-

дан айрилиш, санъат ва адабиёт лаззатидан айрилиш эканини мен ўша ёқларда жуда яхши англадим. Шундан кейин, аввал, ўз тилимни, кейин теваригимдаги ўзбекларнинг тилини кузатишга киришдим. Тил қонун-қоидасини бузишларига қарши давлат ё жамоат назорати бўлмаганидан кейин у бояқшининг ҳолига маймунлар йиғласин экан. Туппа-тузук ўзбек сўзи турган жойда чет сўзларни қориштириб гапирувчиларни кўриб, қаттиқ изтиробга тушдим. Бу аҳволда тилимиз қазага учраши, одамларимиз эса миллий маданиятидан ажраши муқаррар эди. Демак, бонг уриш, босиб келаётган бало дафини қидириш керак. Аммо қандай қилиб? Борди-ю, бир нечта мактаб очилди? Шу бир неча мактаб шунча ўзбекнинг тилини таъмин қила олармикан? Йўқ. Демак, бошқа чора қидириш керак. Қани энди ҳозирги ўзбек адабий тилида ёзилган биронта чиройли роман ё қисса топилса-ю, уни ўша ерда чоп эттириб, тили бузуқларга бўлашиб берсак!

Менга бу фикр маъқул бўлди. Мен ҳам, Лайлисини қидирган Мажнундек, ўзбекча китоб қидириб Ўрта Шарқ мамлакатларининг ҳаммасини кезиб чиқдим. Шу сафаримда бир нечта ўзбекча китоб топдим. Лекин улар тил ва мазмун жиҳатдан мақсадга жавоб беролмас эди. Сурия, Қоҳира, Лоҳар, Карачи ва Ҳиндистоннинг бир қатор шаҳарларининг матбуаларида босилган китоблар эса, шу қадар омухта тилда ёзилган эдики, улардан бир нима ўрганиб бўлмас эди. Умид сафаридан яна Истамбулга хомуш қайтдим. Қаранг, машҳур ўзбек адиби Абдул-

ла Қодирий қаламига мансуб "Ўтган кунлар" романининг иккинчи ва учинчи қисмлари шу ердан топилиб қолса бўладими? Шундай ажойиб китобни тоганимдан қувончим бир жаҳон бўлса, уни ўқиб чиққанамдан кейинги қувончим бир дунё эди. Энди унинг биринчи қисмини ўқимасдан туролмай қолдим. Суриштираман: "Саудия Арабистонида фалон кишида бор эди", дейишди. Ҳайт, дедим-у, ўша ёққа қараб жўнадим. Ҳақиқатдан ҳам, у ерда романнинг учала қисми бор экан. Биринчи қисмини ўша ердаёқ ўқиб чиқдим. Тилнинг равонлиги, воқеатнинг гўзаллиги хушимни олиб қўйди. Шунини босиб тарқатишга қарор қилдим. Лекин китоб эгалари китобларини сотиш у ёқда турсин, омонат бериб туришга ҳам рози бўлишмади. Ноиложликдан романнинг иккинчи билан учинчи қисмларини бўлса ҳам нашр этмоқчи бўлиб, Истамбулдаги меҳмонхонамни сотдимда, босадиган матбаа қидиришга тушдим. Истамбул, Анқара ва Ўрта Шарқдаги араб мамлакатларини бирма-бир айланиб, суриштириб чиқдим. Ҳеч ерда ўзбек тилида китоб босиш имкони йўқ. Шу кезиш, қидиришларнинг бирида от олиб қочиб, оёғим синди. Машҳад касалхонасида беш ярим ой ётиб шифоландим.

Касалхонадан чиқа солиб, Карачига йўл олдим. Ҳарф терувчи топилмаса топилмас, тош босмада кўчиртирабераман. Бировнинг юртида юрт эгалари билмайдиган тилда китоб бостиришдан мушкул нарсаяўқ экан. Китобни азобу укубат, катта сарфу харажат билан чоп эттирдим-у,

энди ватандошларимга тарқатишда бошим қотиб қолди. У маҳаллар Саудия Арабистони, Туркия, Афғонистон каби мамлакатлар ўша ерлардаги ўзбекларнинг кўзлари очилиб қолишдан ҳайиқибми, миллий руҳда ёзилган адабиётни юртларга келтирмас эдилар. Лекин бир иложини қилиб, ватандошларимга етказиб бердим. Янги имлони билмаганларни ўқишга ўргатдик. Бу масалада маҳаллий ватандошларимизнинг кўмаги катта бўлди. Мен бу ерда ватандошим ҳурматли Фулом Муҳаммад Санжарга таъзим қилиб ўтишни истардим.

Бостириб тарқатишга яна бир, бир ярим йил умр лозим бўлди. Аммо кетган умрим, кўрган қийинчиликларимдан зорланмайман, аксинча, она тилим деб қилган ишим жонажон халқимнинг фарзандларидан ҳамда азиз она тилимнинг жонкуярларидан бири эканлигимга далил бўла олса, дунёга шўппайиб келиб, шўппайиб кетмас эканман, деб қувонар эдим.

"Она тилисини деб саргардон бўлгани, отидан йиқилиб оёғи сингани, у шаҳардан бу шаҳарга китоб қидириб юргани, ниҳоят босмахоналарда қора терга пишиб ҳарф тергани алам қилмадимикан?" дегувчилар ҳам топилиб қолса ажаб эмас, лекин, азиз дўстларим, севган кишинг ёки нарсанг йўлида тортган азобинг азоб бўлиб эмас, роҳат бўлиб, бағоят катта хузур оласан.

Бугун замонлар ўзгарди. Шукрлар бўлсинким, Мустақил замонда яшаяпмиз...

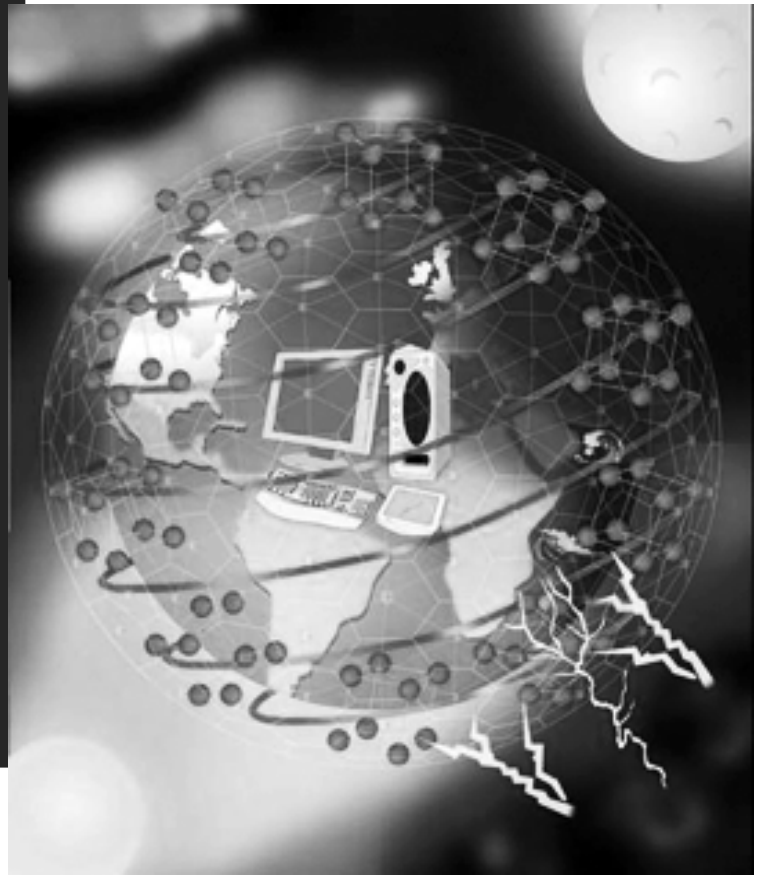
...Магазинлар гавжум. Ҳар ким ўзи хоҳлаган нарсасини харид қилиш билан хушнуд. Мен ҳам магазиндаман. Қаранг, чет элда эканимда битта "Ўтган кунлар"га қанчалар зор бўлган эдим. Бу ерда эса ўз она тилимда чоп этилган юзлаб, бир неча юзлаб романлар, қиссалар, достонлар, ҳикоялар, китоб тоқчаларида қалашиб ётибди. Билсам, Абдулла Қодирийнинг мени сарғайтирган романи бир неча юз минг нусхада беш-олти марта босилиб сотилибди. Магазинларда хоҳлаган китобингиз бор: Драйзер, Байрон, Пушкин, Навоий, Фузулий, Фирдавсий, Ҳамза, Нозим Ҳикмат, Азиз Несин, Робиндранат Тагор...

Шундай, азиз дўстларим, она тилимга бўлган муҳаббатим менга бахт келтирди. Мен бугун Ватанимда, севикли ота юртимда Ўзбекистонимда яйраб-яшнаб, хоҳлаган китобимни ўз она тилимда ўқиб юрибман...

Бугун хоҳлаймизми-йўқми, интернет инсоният жамиятининг ажралмас қисми сифатида шаклланиб, одамлар онгини бошқариш, манипуляция қилиш, турли ижтимоий-сиёсий ғаразларни рўёбга чиқариш воситасида фойдаланишга интилиш бошланди.

Интернетни бошқариб бўлмаслиги, ундан нафақат яхши мақсадда, балки одамларнинг онгу тафаккурини бузадиган, беҳаё маҳсулотларни тарғиб қиладиган, терроризм, қароқчилик, давлатларда тартибсизликларни амалга ошириш ва бошқа давлатлар ички ишларига аралашуш воситаси сифатида ишлатишига олиб келди. Биргина ижтимоий тармоқларнинг таъсири остида Яқин Шарқ ва Шимолий Африка мамлакатларидаги тўполонлар, террорчи гуруҳларнинг ўзлари учун жангариларни танлаш имконияти ошаётгани - буларнинг барчаси интернетни назоратга олиш кераклиги ҳақидаги турли таклифларнинг ўртага ташланишига олиб келмоқда. Бугун интернетни турли инқилобларни тайёрлаш, уюштириш, бошқариш ҳамда ёйишда асосий арзон воситалардан бирига айланиб, бу борада турли илмий тадқиқотлар қилинмоқда.

Интернетни ким бошқ@риши керак ?

Интернет - инқилоблар уясими?

Чунончи, араб мамлакатларида юз берган инқилоблар интернет давлатларнинг суверенитетига раҳна солиши мумкинлигини кўрсатди. Булар пировардида интернетдан фойдаланишни халқаро миқёсда тартибга солиш кераклигини кўрсатмоқда. Табиийки, бу тартибни ким биринчи ишлаб чиқса, ўша катта имкониятларга эга бўлиши аниқ.

Интернетнинг ёки интернетдаги ахборотнинг хўжайини ким бўлиши керак?

Ўзбекистон, Хитой, Россия Федерацияси ва Тожикистон делегацияларининг БМТда халқаро ахборот хавфсизлигини таъминлаш соҳасида хатти-ҳаракатлар қоидаларини қабул қилиш таклифи мана шундай чоралардан бири, десак ҳақ гапни айтган бўламиз.

БМТ янгилликлар марказининг қайд этишича, ҳозирда БМТ Бош Ассамблеясида бу борадаги резолюция лойиҳаси устида бошқа аъзо давлатлар билан маслаҳатлашувлар олиб борилмоқда.

Ўзбекистон, Хитой, Россия ва Тожикистоннинг доимий вакиллари БМТ Бош котибининг номига ёзган хатда "Қоидаларнинг асосий мақсади давлатларнинг ахборот ҳудудидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилашдан иборат" эканлиги қайд этилади.

Резолюция лойиҳасида ушбу Қоидаларга исталган давлат кўнгилли асосда қўшилиши мумкинлиги белгилаб қўйилган.

Қоидаларга кўра, давлатлар "душманона ҳаракатларни, тажовуз актларини амалга ошириш, халқа-

ро тинчлик ва хавфсизлик таҳдидларини яратиш ёки ахборот қуролини ёки тегишли технологияларни тарқатиш учун ахборот-коммуникация технологияларидан, жумладан тармоқдан ҳам фойдаланмаслик мажбуриятини олади".

Қоидаларда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда амалга ошириладиган жиноий ёки террорчилик фаолиятига қарши курашишда давлатларнинг ҳамкорлик қилиши ҳақида сўз боради.

Хужжатда террорчилик, экстремистик ва айирмачилик характеридаги, шунингдек давлатларнинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий барқарорлигига, уларнинг маданий ва маънавий турмуш тарзига путур етказувчи ахборотнинг тарқалишини тўхтатиб туриш таклиф этилади.

Шунингдек, унда Қоидаларга қўшилган давлатлар "Интернет ресурсларининг адолатли тақсимланишини таъминлаш, барча учун очик бўлишига ёрдам бериш ҳамда Интернетнинг барқарор ва хавфсиз ишлашини кафолатлаш имконини берувчи тармоқни бошқаришнинг кўп томонлама, шаффоф ва демократик халқаро механизмларини яратишга кўмаклашиш" мажбуриятини олади.

"Ўргимчак тури"нинг чегараси қаердан ўтиши керак?

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, бугун интернет ўз мақсади йўлида фойдаланиш Фарб мамлакатларининг асосий вазифаларидан бирига айланмоқда. Бугун ривожланган мамлакатларда интернетдан фойдаланиш, ундан ҳарбий мақсадларда фой-

даланиш, психологик мақсадларга йўналтириш ҳамда кибер хавфсизликни таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Айрим давлатлар интернетни йўлида бошқаришни маъқул кўрса, айрим давлатлар уни чеклаш орқали ҳимояланиш чорасини кўрмоқда. Масалан, Эрон мамлакатни ташқи интернетдан узиб, мутлақо миллий ички "ўргимчак тури"ни яратишни режалаштирмоқда. Хитой эса хорижий социал тармоқлар, сайтларни ёпиш, сўзларни филтрлаш бўйича етакчилик қилмоқда.

Ўтган йили АҚШ маъмурияти ҳам Кибермакон учун АҚШ халқаро стратегиясини эълон қилди. Хужжат АҚШ кибер технологиялардан самарали фойдаланган ҳолда Америкага хайрихоҳ медиа муҳитини яратишни кўзда тутди. Бир қатор мутахассисларни бунинг АҚШ томонидан глобал миқёсда одамларнинг онига таъсир кўрсатишга уриниш сифатида ҳам баҳолашмоқда.

АҚШ Давлат Котиби Хиллари Клинтон "Интернет эркинлиги биз учун энг муҳим йўналишлардан биридир. Биз зарур чораларни кўриш орқали интернетдаги махфийлик, яъни шахсий дахлсизликни таъминлашнинг янада мустаҳкам ҳимоясини яратишни, ҳамманинг фикрлаш, уюшиш ва йиғилиш эркинликларини, жумладан, интернетда ҳам таъминлашни хоҳлаймиз", деб таъкидлади. Натижада бугун АҚШ миллий хавфсизлик хизмати таркибиде махсус Киберхавфсизлик идораси ташкил этилди.

АҚШнинг Кибермакон

учун халқаро стратегиясининг яна бир жиҳати шундаки, унда сўз ва уюшиш эркинлигини таъминлаш учун "ишончли, хавфсиз ҳамда ҳимояланган платформалар" яратиш бўйича АҚШ зиммасига мажбурият олишини кўпчилик, айниқса, АҚШ гегемонлигига қарши чиқадиган давлатлар мутахассислари шубҳа остига олади. Негаки, бунинг техника тили билан тушунтириганда, бу ҳозирги интернетга параллел бўлган муқобил вариантни яратишни қамраб олиши мумкин. Бунинг АҚШдан ташқари ҳеч қайси давлат чеклаш ёки назорат қилиш имконига эга бўлмайди. Ҳозирча "интернет сояси" деб номланган муқобил интернетнинг ҳаётга жорий этилиши дунё глобал тармоғида вазиятни тубдан ўзгартириб юбориши мумкин. Буюк Британия мудофаа вазирлиги ҳамда хавфсизлик идоралари алақачон интернет ва кибер дастурлар асосида ўз ходимларини тайёрлаб келмоқда.

Россияда жорий йилда қабул қилинган қонунга кўра, телекоммуникациялар соҳасидаги ваколатли орган давлат ва жамиятга ёти, вояга етмаганлар ҳаёти ва бошқа зарарли

контентга эга бўлган сайтларни Россия Федерацияси ҳудудида суд қарорисиз, айрим ҳолатларда суд қарори билан тақиқлаб қўйиш чораларини кўрмоқда.

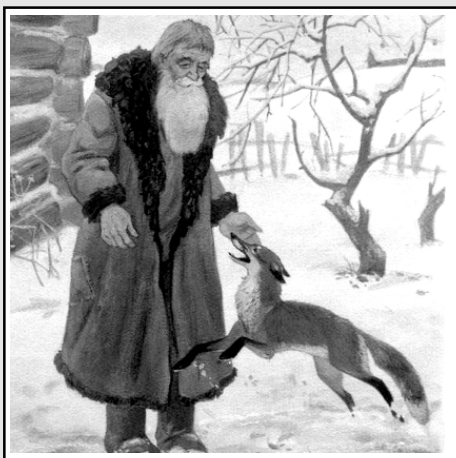
Айримларнинг фикрича, бундай қонун фуқароларнинг эътиқоди, шаънига оид ахборотларни зарарсизлантириш, одамларни зарарли ахборотлардан ҳимоялаш чораларини кўришда айни муддао бўлади.

Бундан кўриниб турибдики, интернетни демократик давлатлар, демократияга эҳтиёткор қарайдиган давлатлар ҳам бошқаришни истади. Биттаси кўзга кўринмас равишда амалга оширса, иккинчиси уни чеклов орқали амалга оширишга уринмоқда.

Албатта, интернет жамият ҳаётини, инсонлар онига таъсир кўрсатиш борасида мислсиз қудратга эга бўлиб бормоқда. Бугун социал тармоқлар, интернет ресурслар нафақат миллий хавфсизликка таҳдид солмоқда, балки ёш авлоднинг маънавий тарбияси, уларни асраб-авайлашдек гоёвий масаласини ўртага ташламоқда. Булар, шубҳасиз, алоҳида мавзу.

Интернет ва унда ахборот хавфсизлигини таъминлаш масаласи, албатта, глобал таҳдидлар бор бир шароитда тартибга солиниши ўта муҳимдир. Аммо бунинг инсоннинг универсал ҳуқуқларидан келиб чиқиб, турлича талқин қилинишининг олдини олган ҳолда, аниқ тушунчалар бериб қабул қилиш - у ёки бу давлатнинг манфаатларини эмас, умуминсоний қадриятларни ҳимоя қилишга қаратилиши айни заруратдир.

Мурод ҒОҒУРОВ.

O'tinchi chol bilan tulki

Bir kambag'al chol bor ekan. Har kuni cho'llardan o'tin-cho'p, yantoq terib, eshagiga ortib kelib, bozorda sotar ekan. Har kuni chol cho'lga o'tinga chiqish vaqtida xotini ikkita chavati (qozonda pishirilgan non) qilib berar ekan. Kunlarning birida chol cho'lga ketayotsa, bir tulki yo'lini to'sib, ikki chavatisini olib yeb qo'yibdi. Shu bilan tulki har kuni cholning chavatisini yeydigan bo'libdi. Chol kampirga aytmas ekan, kampir cholga chavati pishirib beraverar ekan. Bir kuni chol o'ylab turib: "Men har kuni cho'lga borishimda shu yo'l bilan boraman, tulki chavatiyini yeb qo'yadi, bugun bo'lak yo'l bilan boray", deb boshqa yo'lga tushibdi. Yo'lda ketayotib eshak ustida uxlab qolibdi.

Bir narsadan cho'chib uyg'onib qarasa, eshagi bir katta chinor yonida to'xtab turibdi. Chinor tagida bir supa, supa ustida qirqta dev uxlab yotibdi. Chol devlarni ko'rib juda qo'rqibdi. Devlar har uxlaganda qirq kun uxlar ekan. Ularning uxlaganiga o'ttiz to'qqiz kun bo'lgan ekan. Bir kunlik uyquasi qolgan devlar odamzod hidiga uyg'onib qolishibdi. Devlar qarasa ro'parasida bir odam turibdi. Devlar bir-birini turtishib, bir-biriga shivirlashib qolishibdi. Chol bulardan qo'rqib: "Bular mendan gap so'rasa nima desam bo'lar ekan. Agar biror gap so'rasa, men Azroyilman deyman, shu yerda qirqta dev bor ekan, xudo meni "shularning jonini olib kel" deb yubordi, shunga keldim, deb

aytaman", deb o'z gapini o'zi ma'qullab devlar qoshiga boribdi. Devlar cholga qarab: "Keling ota, kimsiz?" - debdi. Chol:

- Men xudoning yuborgan Azroyilman. Shu joyda qirqta dev bor ekan. Shularning jonini olaman, - debdi.

Devlar qo'rqib: "Bu chol Azroyil ekan, endi nima qilamiz?", deb maslahat qilishibdi. Devlardan biri:

- Ey jo'ralar, otamizdan qolgan bir tilla keli bilan kelisop bor. Bu bizning jonimizdan azizmi, shuni beraylik, - debdi. Boshqa devlar:

- Albatta jonimizdan aziz emas, lekin kelisini bersagu, sopini olib qolsak, - deyishibdi. Bu maslahatga hammasi rozilik berishibdi.

Devlardan biri cholga:

- Biror narsa berib, sizni xursand qilsak, jonimizni olmaymizmi? - debdi. Chol:

- Ey devlar, menga hech narsa kerak emas, Menga faqat devning joni kerak, - debdi.

Shunda devlar bir-biri bilan maslahatlashib, keli bilan kelisopni ham bermoqchi bo'lishibdi.

- Ey chol, bizning otamizdan qolgan tilla keli bilan kelisop bor, shuni sizga beramiz, bizni o'ldirmang, - debdi.

Chol o'zini tutib:

- Bo'lmasa keltiringlar, eshagimga yuklab beringlar, gunohlargandan o'tsam o'tayin, - debdi.

Chol tilla keli bilan kelisopni eshagiga yuklab o'z uyiga ketibdi. Oradan ikki kun o'tgandan keyin devlar "Azroyil" choldan qutulgani uchun bo'ri bilan tulki do'stlarini chaqirib, qirq quloqli qozonni osib ziyofat qilishibdi. Cholning chavatisini yeb yurgan tulki devlarga qarab hazillashib:

- Ey devlar, otangizning o'lganiga necha yillar bo'lib ketgan bo'lsa, nechuk bugunga kelib is chiqaryapsizlar? - debdi. Devlardan biri:

- Hay do'stim, og'zingni ochma, xudoning yuborgan Azroyilidan qutulganimizga ziyofat qilayotibmiz, - debdi.

Tulky:

- U qanday odamzod ekan? - debdi. Dev: - Soqollari uzun, belida arqoni bor, eshak mingan bir chol, - debdi. Tulki qarsak urib kulibdi:

- Senlar ham devman deb yuribsanglar. Men har kuni u cholning ikki dona chavatisini yeb yurar edim. Ikki kundan beri bu yo'ldan yurmasdan, boshqa yo'ldan yurib ketibdi. Shunda sizlarga to'g'ri kelib, sizlarni aldab ketibdi. Men sizlarni cholning uyiga olib boraman, yuringlar, - debdi.

Devlar hayron bo'lishibdi. Tulki beshta devni o'zi bilan birga olib, cholning uyiga jo'nabdi. Devlar qo'rqqanlaridan bir-birlarini ushlashib kelishibdi.

Chol ilgari qiynalgan o'tinchi ekan. Tilla keli, keli sopni olib, ozginadan maydalab bozorga sotib, turmushi juda yaxshi bo'lib ketibdi. Bir kuni xotini xamir qilib o'tirib cholga qarab:

- Hay chol, o'tin tashlang, xamir ko'pchib qoldi, - debdi.

Chol o'tin tashlab turib shunday ko'chaga qarasa, haligi chavatisini yeb yurgan tulki beshta devning dumidan ushlab kelayotgan emish. Chol bilan kampir: "Ilgari o'lmasak ham endi o'lamiz", deb qo'rqib ketishibdi. Chol o'ylab turib: "Shu tulkining sha'niga bir yomon gap gapirsam, qutulsak ajab emas", deb:

- Ha, tulki, sen otangdan qolgan qarzlaring uchun bu beshta devni olib kelyapsanmi, menga ular kerak emas, o'zimning haqimni ber, - debdi. Shunda devlardan biri:

- Ha, bizni otangdan qolgan qarzing uchun olib kelayotgan ekansan, - deb tulkining dumidan ushlab yerga bir uribdi. Tulking og'zi qiyshayib, tishi irjayib o'lib qolibdi. Devlar orqasiga qaramay, qochib ketibdilar. Chol tomdan tushib, tulkining terisini ajratib olib kelib, telpak qilib kiyib olibdi, Beshta dev halloslab borib sheriklariga:

- To'g'ri, u chol xudoning yuborgan jallodi ekan. Tulking undan qarzi bor ekan. Bizni shu qarzi uchun cholga topshirmoqchi bo'lgan ekan, tulking dumidan tutib yerga urdik, joyidan qimiramay o'lib qoldi, - debdi.

Devlar choldan va tulkidan qutulganliklariga ziyofat qilibdilar. Chol ham tulki bilan devlardan qutulib yaxshi turmushga ega bo'libdi. Chol hozirgacha tulki telpagini kiyib yurgan emish.

Сканворд

Олий ўқув юрти					Амир Умархон	Широқ қаби-ласи			
	Толиб	Хай-рон			Волида		Жул-қун-бой		Хор-диқ
		Халойиқ							
	Даст-лабки	Аммо				Қомат			
			Иўл ҳақи			Чипор			
			Қитъа			Масофа			
	Ёпиш-қоқ модда	...саодат			Инсон				
		...Париси			Рухсат				
			... Фер-гюссон						Она (шева)
			Арифметик амал						
	Пул бирлиги			Соф, тоза	Олтин			Куралаш	
	Жоду							Баша-рият	
			Гавайи марка-зи	Тропик мева	... Се-бостман Бах		Ички ишлар бўлими		
	Изла-ган ... топар					Икки шоҳли таёқ			
								Эстрада хонан-даси	Ниш
					Қисм, боб				
		Ўрик нави			Қалин дарахтзор				
		Олмош			Вазн ўлчови				
	Ҳаша-рот	Ақлли						Нима	
								Ҳол	
АҚШ штати							Наштар		
		Ушла					Сура қисми		
							Вақт		
				Асос тоши	Пайгам-баримиз-нинг бо-болари				
								Океан	Кир ювиш кукуни
			Ога (шева)						

BRAMSON ORT
COLLEGE www.BramsonORT.edu

QUEENS CAMPUS
69-30 Austin Street, Forest Hills
866-644-2925
Zoya Yakubova ext. 178

BROOKLYN CAMPUS
8109 Bay Parkway, Brooklyn
866-854-5014
Tatyana Golavko ext. 233

- ACCOUNTING
- PARALEGAL
- BUSINESS & HOTEL MANAGEMENT
- BUSINESS MANAGEMENT ONLINE DEGREE
- ADMINISTRATIVE ASSISTANT
- MEDICAL ASSISTANT
- PHARMACY TECHNICIAN
- PROFESSIONAL BILLING AND CODING
- ELECTRONICS TECHNOLOGY
- HVAC & CADD
- RENEWABLE ENERGY TECHNICIAN
- COMPUTER NETWORKING
- COMPUTER PROGRAMMING
- GRAPHIC DESIGN
- GAME DESIGN & PROGRAMMING
- WEB DESIGN & WEB ANIMATION
- ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE

**GET YOUR
DEGREE!**

**LOW
TUITION!**

**REGISTER
TODAY**

**EDUCATION is
The SECRET to
SUCCESS!
Invest in YOUR
FUTURE!**

**OPEN HOUSE
EVERY
WEDNESDAY**

- ✓ ПОМОГАЕМ В ТРУДОУСТРОЙСТВЕ
- ✓ ОКАЗЫВАЕМ ФИНАНСОВУЮ ПОМОЩЬ

- ✓ КЛАССЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ
- ✓ ДНЕВНЫЕ, ВЕЧЕРНИЕ И УТРЕННИЕ КЛАССЫ

The Bramson ORT Programs Gainful Employment Disclosures are posted on www.BramsonORT.edu

**Хурматли
Ватандошлар!**

"Ватандош" газетаси
яқинлашиб келаётган
2013 йил
билан сиз азизларни
кутлайди. Янги йилда
Сиз ва оилангизда
тинчлик-хотиржамлик
хукмронлик қилсин,
соғлиқ-саломатлик,
бахт, омад сизни тарк этмасин!
Янги йилда ҳам
Сизнинг хонадонингизга
кириб бориш насиб қилсин!

Ўзбекистон футбол федерацияси – ФИФАнинг «Фейр плей» совринига уч номзоднинг бири

2013 йилнинг 7 январь куни ФИФА турли номинациялар бўйича йилнинг энг яхшиларини тақдирлаш маросимини ўтказди. Бугун эса Халқаро футбол ассоциациялари федерацияси (ФИФА) "Фейр плей" ("Ҳалол ўйин") соврини учун номзод бўлган 3та федерациянинг номини эълон қилди, деб ёзади стадион.ўз сайти.

Гватемала футбол федерацияси (ГФФ) ҳалол ўйин принципига амал қилгани учун мазкур номинацияга номзод сифатида киритилди.

ГФФ терма жамоанинг 3 нафар футболчисини келишилган ўйинларда иштирок этганини аниқлади ва уларни умрбод футболдан четлатди. Ушбу четлатишни ФИФАнинг тартиб-интизом кўмитаси ҳам қўллаб-қувватлади.

Туркиянинг "Эскишаҳарспор" клуби номзоди Шотландиянинг "Сент-Жонстон" клуби томонидан тавсия қилинди. Европа лигасининг иккинчи саралаш босқичи доирасида "Сент-Жонстон" Туркияда меҳмон бўлди. Ўйин пайтда шотландияликлар ўйинчиси жароҳат олди ва "Эскишаҳарспор" ҳужумни давом эттирди. Ушбу ҳужум бурчак тўпи билан якунланди. Жароҳатланган футболчи майдонни тарк этганидан кейин "Эскишаҳарспор" футболчиси Деде тўпни "Сент-Жонстон" клубига қайтариб берди. Ўзбекистон футбол федерацияси учун ҳалол ўйин қоидаси ва рақобат турли нарсалар эмас, аксинча, бир-бирини тўлдирувчи жиҳатлардир. Ўзбекистоннинг турли ёшдаги терма жамоалари ва клублари ОФКнинг 2012 йилдаги мусобақаларида "Фейр-плей" қоидаси бўйича энг кўп балл тўплашди. Ушбу очколар қизил ва сариқ карточкалар, чиройли ўйин, рақиб ва ҳакамга нисбатан ҳурмат, расмий шахслар ва мухлисларнинг ўзини тутиши каби тамойиллар асосида тўпланади.

Мазкур 3та номзоддан биттаси Али бин ал-Хуссейн ва Шенес Эрзик раислигидаги ФИФАнинг "Фейр плей" кўмитаси томонидан танланади. ФИФА тақдирлаш маросимида ЎФФ президенти М.Усмонов иштирок этади.

